

SAVOLINNAN MUSEON LAUSUNTOJA 2022

1 / 1.2.2022 Poikkeamislupa, Laitialantie 190, Mikkeli: Rakennukset sijaitsevat riittävän kaukana kaavasuojeilla olevista huviloista. Rakennukset eroavat tyyliltään ja materiaaleiltaan merkittävästi olemassa olevasta rakennuskannasta. Villojen sijoittaminen metsikköön ei hakemuksen perusteella muuttaisi kaukomaisemaa merkittävästi, kun puustoa säilytetään mahdollisimman paljon ja metsänreuna säilytetään. Viitesuunnitelmasta selviää hahmotelma rakennusten asemoinnista ja ulkonäöstä, mutta tarkemmat piirustukset puuttuvat. Rakentaminen jatkaa tilan perinteistä käyttötarkoitusta lomakohteena ja oleellisinta on uudisrakennusten sopiminen maisemaan. Viitesuunnitelmassa on jo tehty koko hankealuetta koskevaa maisemaselvitystä, mutta yksityiskohtaista selvitystä ei. Varsinkin rantaravintolan kohdalla maisemavaikutusten selvittäminen esim. havainnekuvoin on oleellista.

Maankäyttö- ja konseptisuunnitelman mukaan aluetta on tarkoitus rakentaa useammassa vaiheessa. Savonlinnan museo yhtyy Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon (20.1.2022 ESAELY/48/2022), jonka mukaan hankekokonaisuudessa on kyse merkittävästä rakentamisesta (MRL 171 § 2 momentin 4 kohta) ja yleiskaavan erityisarvot huomioon ottaen hankkeelle ei saa myöntää poikkeamislupaa. Alueella voimassa oleva yleiskaava on oikeusvaikutteiseltaan sellainen, ettei se oikeuta rakennuslupien myöntämiseen ilman alueella laadittavaa yksityiskohtaisempaa ranta-asemakaavaa, ja alueen lisärakentaminen tuleekin ratkaista yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydessä, jolloin uudisrakentamisen eri vaikutukset tulevat asianmukaisesti arvioituksi.

2 / 16.2.2022 Vaalan ja Joroisten välinen 400 ja 110 kV:n voimajohto, Etelä- ja Pohjois-Savon suunnittelualue: Savonlinnan museo toteaa, ettei sillä ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomauttamista ns. Järvilinjan vahvistamisesta Etelä-Savossa Pieksämäen kunnan alueella. Voimajohtolinjauksella on tehty arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy, 2020).

3 / 10.1.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-933, Mikkeli: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Asuinpaikka on suurelta osin maa-aineksenoton tuhoama, mutta sitä on hieman jäljellä kuviolla. Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa ylispuiden poisto ja pyritään siihen, että uudistuu olemassa olevalla alikasvoksella, mutta mikäli täydennysistutusta tarvitaan, aukko kohtiin tehdään muokkausta. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

4 / 14.2.2022 Sairilan rantaosayleiskaavan muutos, Tertin kartano ja Ylimmäisen järven alueet, ehdotus: Kaavaselvitykseen on lisätty kartanon alueen rakennuskannan historiaa, mutta valitettavan puutteellinen se on edelleen. Päärakennus, väentupa, aittarivi ja ”talousrakennuksia” mainitaan. Selvityksestä tulisi täydentää kuvin ja sanoin suunnittelualueen rakennetusta ympäristöstä.

Kaavaehdotuksessa Tertin kartanon alueen sr-merkintää on laajennettu koskemaan myös raunionavettaa ja kaavamääräykseen on lisätty, että suunnittelumääräys kohdistuu kartanon pihapiirin rakennuksiin ja kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Savonlinnan museon/alueellisen vastuumuseon lausunto. Kaavamääräykseen riittää, että *kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto*, sillä alueellinen vastuumuseo voi vaihtua aikojen saatossa. Sr-merkinnän suunnittelumääräykseen voi lisätä, että suunnittelumääräys kohdistuu kartanon *historiallisen* pihapiirin rakennuksiin.

RM-am alueen suunnittelumääräykseen on lisätty, että rakentaminen ja ympäristöhoito tulee sopeutua maisemallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin, alueen toteuttaminen edellyttää tarkempaa suunnittelua asemakaavalla. Lisäykset ovat sopivia ja jälkimmäinen erittäin oleellinen.

Tertin RM-am alueella rakennusoikeus lisääntyy 1500 k-m². Selostuksessa sanotaan, että sen sijoittuminen tutkitaan ja selvitetään laadittavan asemakaavatyön yhteydessä niin, että erityisesti suojeltavien kohteiden maisemallinen sekä kulttuuri – ja rakennushistoriallinen kokonaisuus säilyy. Tarkempi suunnittelu ja vaikutusten arviointi tehdään toki asemakaavan yhteydessä, mutta osayleiskaavassa olisi odottanut jonkinlaista havainnollistavaa selvitystä ja arviointia lisääntyvän rakennusoikeuden vaikutuksesta Tertin maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Kaavaselostuksessa museon virallinen nimi on väärinpäin, oikea muoto on Riihisaari – Savonlinnan museo.

5 / 13.1.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-2113, Savonlinna: Osin kuviolla sijaitsee viime sotien aikaisen Salpalinjan varustuksia. Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemissa kiinteinä muinaisjäänöksinä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

6 / 17.1.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-3630, Savonlinna: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Muinaisjäänösrekisterin mukaan asuinpaikka-alue on maisemallisesti kaunista ja tasaista mäntykangasta. Asuinpaikka-alue on noin 200 metrin pituisella ja 20–50 metriä leveällä rantavyöhykkeellä. Sekä alueen etelä- että pohjoispäässä on molemmissa kolme selvää, pyöreähköä halkaisijaltaan noin 8 m kokoista asumuspainannetta. Alueen pohjoisosassa on lisäksi keskussäiliöllinen tervahauta.

Kuvion harvennushakkuulle ei ole estettä. Muinaisjäänös on asianmukaisesti huomioitu metsänkätöilmoituksessa. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäänösalueelle on kielletty eikä asumuspainateiden tai tervahaudan yli saa ajaa metsäkoneilla.

7 / 21.2.2022 Uuden sillan rakentaminen Raikuunsalmeen Paasniementielle, Savonlinna: Laattasilta huomioi edellisen suunnitelman mukaista rumpusiltaa paremmin ympäristön kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja historialliset arvot. Museo esittää vielä tutkimaan, voisiko maatukielementtien siipien leveys olla pienempi (2,25 m tai 3,0 m), jolloin elementti ei olisi niin hallitseva. Mikäli siipien leveyden pienentäminen jyrkentää etuluiskaa, jolloin verhoukivet eivät pysy paikoillaan, suunnitelmassa esitetty siipien leveys (3,75 m) on parempi vaihtoehto. Museo pyytää myös kiinnittämään huomiota luiskien verhoiluun ympäristöön sopiviksi eli etuluiskan pintaan asennetaan samanlaista pyöreää kiveä kuin nyt on ja maatukielementtien penkereet verhotaan maalla, johon kasvillisuus pystyy asettumaan.

Arkeologisesta kulttuuriperinnöstä on lausuttu Savonlinnan maakuntamuseon lausunnossa 3.7.2020. Pistalansalmen rannoilla olevien muinaismuistolain 295/63 suojelemissa kiinteiden muinaisjäänösten ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaan huomioitavien viime sotien aikaisten ns. Salpalinjan varustusten takia Savonlinnan museo pyytää kuitenkin siltatyön rakentamisen ajaksi tehtävän kiertotien linjauksen nähtäväksi. Kohteet on rajattu mm. Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunaan (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.246010075>).

8 / 7.2.2022 Mäntyharjun Torinkulma Oy:n asemakaavan muutos: Kaavatyössä tulee selvittää suunnittelualueen rakennuskannan perustiedot ja mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot. Penttiläntien toisella puolella sijaitsee Penttilän talo, jonka ympäristö on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Hankkeen vaikutukset Penttilään tulee myös tutkia.

Viitesuunnitelman perusteella korttelin pohjoisosan suunnitellaan 8-kerroksista asuin- ja liikerakennusta, jonka yhteydessä on kaksikerroksinen uimahalli/kylpyläosa. Tontin lähiympäristössä on vain matalia

rakennuksia, joten uudesta rakennuksesta tulisi uusi maamerkki. Suunnitelman maisemavaikutukset tulee tutkia kaavatyössä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tämä onkin tiedostettu.

Arkeologisen kulttuuriympäristön osalta ei huomautettavaa. Huomautuksena, että Savonlinnan maakuntamuseon nimi on nykyään Riihisaari – Savonlinnan museo, joka pyydetään korjaamaan oikeaan muotoon jatkossa.

9 / 4.2.2022 Purkaminen, Pötkäänranta 4, Mikkeli: Rakennus on ollut poissa käytöstä ja kylmillään vuodesta 2002, jolloin rakennuksen wc-tilassa ja pumpputilassa tapahtui vesivahinko. Kuntotarkastusraportissa rakennuksen kunto on arvioitu heikoksi ja rakennuksen korjauskustannukset korkeiksi. Tarkastus suoritettiin rakenteita rikkomattomin ja silmämääräisiin havaintoihin perustuvien menetelmin. Materiaalinäytteiden ja aistihavaintojen perusteella alapohjassa on tehty havaintoja vaurioista. Rakennuksen vesikatto ja yläpohja, kiviperusta sekä hirsirunko ovat kuitenkin raportin mukaan säilyneet pääasiassa hyvin ja rakennus ei ole aivan korjauskelvottomassa tilassa.

Suunnitellut uudisrakennukset ovat pääasiassa vanhan 1980-luvun asemakaavan mukaiset. Tontilla olevan päärakennuksen kulttuurihistoriallinen merkitys on tunnistettu vasta myöhemmin osana yleiskaavan kulttuuriympäristöselvitystä 2011, jossa sillä on todettu olevan historiallista arvoa ja siten se on huomioitu myös asemakaavaa tuoreemmassa yleiskaavassa paikallisesti arvokkaana kulttuurihistoriallisena kohteena. Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista (MRL § 139). Maankäyttö- ja rakennuslaissa sanotaan myös, että rakennuksen tai sen osan purkamisessa on huolehdittava siitä, ettei historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kaupunkikuvaa turmella (§ 118).

10 / 26.1.2022 Vaalijalan kuntayhtymän rakennuksen RA 10 peruskorjaus, Pieksämäki: Suunnitelmassa pitkä itäsiivu kokee ulkoisesti suurimman muutoksen, kun ensimmäisen kerroksen ikkunoita korvataan ovilla ja seinustalle tehdään katos portaineen ja kaiteineen. Havainnekuvien perusteella kaikissa uusissa ovissa sivuikkunoineen huomioidaan olevien ikkunoiden väri ja tyyliä, ja katteiden väriyksessä sopeutuminen rakennuksen valkoiseen rappaukseen. Katteen materiaalia ei ole ilmoitettu. Uusien ovien puhkaisu liittyyneen rakennuksessa toimivien työntekijöiden turvallisuuteen mikä on ymmärrettävää, mutta ratkaisu heikentää kohteen rakennushistoriallista arvoa. Projektisuunnitelmassa on mainittu ikkunoiden vaihto. Jos ikkunat ovat alkuperäiset, niiden kunnostamista vaihtamisen sijaan suositellaan. Ainakin osa ikkunoista lienee 1980-luvulta. Rakenne- ja taloteknisten toimenpiteiden osalta tulee varmistua ratkaisujen teknisestä toimivuudesta. Rakennuksen dokumentointi valokuvaten ennen korjaustöitä on toivottavaa.

Alueella on viime vuosina suoritettu useampia kunnostuksia, tehty uudisrakennuksia ja purettu rakennuksia. Alueelta olisi hyvä tehdä rakennushistoriaselvitys, jossa selvitetään mitkä ovat alueen keskeisimmät, säilyneimmät ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmat rakennukset ja joihin panostetaan ja joita vaalitaan, mieluummin, kuin että ne tulevat yksitellen arvioitaviksi lupahakemusvaiheissa ilman inventointitietoja. Rakennushistoriaselvitys palvelisi myös mahdollista yleis- ja asemakaavaa, jotka alueelta puuttuvat.

11 / 1.2.2022 Mannilan makasiinin terassi, Mikkeli: Vellikellon rakenteet kierretään, terassi on tarvittaessa poistettavissa ja laajennus tukee tilalla harjoitettavaa toimintaa. Suunnittelua voidaan jatkaa. Katemateriaalin osalta voi vielä tutkia, kävisikö kohteeseen lasikatto, että rakennelmasta tulisi kevyenoloinen. Museo pyytää lopulliset suunnitelmat vielä katsottaviksi. Lopullisiin suunnitelmiin on hyvä lisätä terassin eri osissa käytettävät värit.

12 / 26.1.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-7901, Sulkava: Kuviolla sijaitsee historiallisen ajan hautamuistomerkki ja 1700-luvun lopun sotilashautausmaa, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema.

Kuvion harvennushakkuulle ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty eikä muistomerkkiä saa vahingoittaa metsänkäsittelyssä.

13 / 10.2.2022 Savonlinnan Pikkukirkko, Savonlinna: Ilmalämpöpumppujen asentaminen suojelurakennukseen on aina tapauskohtaista. Pumpun asentamisen vaikutukset pitää tutkia huolella, ennen kuin päätös sellaisen asentamisesta tehdään. Pumppujen asentamisessa täytyy ottaa huomioon niiden vaikutus rakenteisiin, ilman vaikutus sisätiloihin ja siellä olevaan mahdolliseen kirkkotalteeseen ja eri materiaaleihin. Yhtä tärkeää on yksiköiden vaikutus rakennuksen ulkoasuun sekä sisällä, että ulkona: mihin kohtaan ne asennetaan, miten ne naamioidaan, miten yhteydet vedetään. Suojelurakennuksen ollessa kyseessä kohteessa tulee pitää katselmus yhdessä museoviranomaisen kanssa ennen toimenpiteitä ja lopullisia päätöksiä. Kannattaa selvittää pystyykö energialaskua pienentämään myös muilla tavoin, kuten tiivistämällä ikkunat ja ovet, valaistus toimimaan tunnistimilla tai sisälämpötilaa laskemalla.

Ilmanvaihtoa parantamaan ehdotetaan säädettäviä korvausilmaventtiileitä ja erillisiä lämmön talteen ottavia ilmanvaihtolaitteita. Korvausilmaventtiileitä ja erillisiä ilmanvaihtolaitteita koskee samat periaatteet kuin ilmalämpöpumppujakin: se on tapauskohtaista ja vaatii huolellista suunnittelua. Venttiileiden tulee sopia rakennuksen tyyliin.

Savonlinnan ortodoksista kirkkoa (Erkonkatu 11) ei ole suojeltu kaavassa tai lailla eikä sitä ole inventoitu. Rakennus on valmistunut vuonna 1959 suunnittelijana arkkitehti Ilmari Ahonen. Kirkoksi rakennus vihittiin vuonna 2009. Nykyinen ikonostaasi on tehty sitä varten. Ikonostaasin siirrolle pois nykyisestä kirkosta ei ole rakennussuojelullista estettä, mutta se on osa rakennuksen kiinteää sisustusta. Asia on seurakunnan ratkaistavissa, mutta asiassa olisi hyvä konsultoida ortodoksisen kirkkomuseon asiantuntijaa.

14 / 1.2.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-10210, Savonlinna: Kuvion pohjoisreunassa sijaitsee historiallisen ajan tervahauta, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema.

Kuvion ylispuiden poistolle ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi tervahaudan päälle on kielletty samoin kuin sen yli ajaminen metsäkoneilla.

15 / 2.2.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-8832, Puumala: Kuvioden eteläosassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Paikalla on laaja-alainen, hieno ja koskematon asuinpaikka. Muinaisjäännösalueen länsiraja on epäselvä: asuinpaikka saattaa jatkua saaren länsirannalla pohjoiseen.

Kuvioden harvennushakkuulle ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

16 / 25.2.2022 Sähköverkon saneeraus, Nevainsivuntie-Parkasentie, Juva: Savonlinnan museo toteaa, että suunnittelualueella on mm. ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia, mutta niillä ei ole vaikutusta sähköverkon saneeraukseen, jos maakaapelit kaivetaan teiden varsille.

Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan mukaan Nevainsivuntien varrella sijaitsee Kauramäen tila, joka on kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja sillä on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Yleiskaavassa (2014) tilan alueella vaikuttaa merkintä at/s, joka ulottuu tielle: *Alue, jolla on arvoja, perinteiset pihapiirit, vallitsevat näkymät, tielinjat, pihapuut, aidat sekä reunavyöhykkeet tulee säilyttää*. Nykyinen sähkölinja sijoittuu tilan kohdalla tien eteläpuolelle pellolle. Uusi linja tulisi lähemmäs tien vartta tien pohjoispuolelle, tilan puolelle tietä. Museon näkemyksen mukaan alueen päänäköymä muodostuu tien pohjoispuolella mäen päällä sijaitsevasta tilakeskuksesta ja sitä ympäröivistä pelloista. Ilmajohdon säilyminen nykyisessä sijainnissa ei toisi maisemaan muutosta ja vallitseva näköymä pysyisi paremmin ennallaan. Siten nykyinen linjaus olisi maiseman kannalta kannatettavampi vaihtoehto, kuin esitetty uusi linjaus.

Toinen inventoitu kohde on Koljon tila, joka on kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja sillä on katsottu olevan maisemallisia arvoja. Uuden ilmajohtoon sijainnissa olisi hyvä huomioida mahdolliset pihapuut, mikä on suunnitelmakartan perusteella huomioitakin, kun ilmajohto siirtyy tien toiselle puolen ennen pihapiiriä.

17 / 8.2.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-12253, Savonlinna: Kuvioiden tuntumassa sijaitsee kaksi kivikautista asuinpaikkaa, jotka ovat muinaismuistolain 295/63 suojelemia.

Metsänkäsittely ei kohdistu kiinteiden muinaisjäännösten alueelle, joten metsänkätöstä ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomauttamista.

18 / 3.3.2022 Julkisivumaalaus, Keskuskatu 53, Pieksämäki: Rakennuksen nykyinen julkisivuväri on rakennuksen valmistumisajalle tyypillinen ja mahdollisesti rakennuksen alkuperäinen väri. Museo toteaa, että kaupunkikuvallisesti rakennuksen valkoinen väri sopii esitettyä mintunväriä paremmin Keskuskadun pääasiassa kellertäviin, ruskeisiin ja valkoisiin väreihin.

19 / 11.3.2022 Heimari, ranta-asemakaava OAS ja luonnos, Mikkeli: Kaavaselostuksessa olisi hyvä olla rakennetusta ympäristöstä tarkemmin rakennuskohtaisesti: miltä ajalta rakennukset ovat, suunnittelija, mahdolliset isoimmat muutokset, erilliset valokuvat rakennuksista.

Kaavaluonnoskartassa ei ole huomioitu maakuntakaavan ja yleiskaavan mukaista kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävää aluetta. Kaavamääräyksissä on hyvä tuoda esille alueen maisemallinen merkitys ja uudisrakentamisen sopeutuminen siihen sekä mahdollistaa museoviranomaisen lausunto, kun toimenpiteet koskevat ma- aluetta. Erityisesti rantarakentamisen osalta sopeutuminen maisemaan on tärkeää ja peltojen säilyminen peltoina. W-ra alueet sijoittuvat lähelle yleiskaavassa suojeltuja Auralaa ja Sarviniemeä ja niiden pihapiiriä. Suunnittelussa olisi hyvä selvittää miten mahdolliset kelluvat loma-asunnot vaikuttavat huviloilta avautuvaan maisemaan ja maisemaan järveltä huviloille. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

20 / 14.2.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-13615, Juva: Kuvion pohjoispuolella sijaitsee rökkiöalue, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Alueelta on viime aikoina tehty myös useita rautakautisia löytöjä.

Metsänkäsittely ei kohdistu kiinteiden muinaisjäännösten alueelle, joten metsänkätöstä ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomauttamista. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava metsäkoneiden uria suunniteltaessa, ettei kivirakenteiden yli ajeta.

21 / 21.3.2022 Pellosniemen asemakaava ja asemakaavamuutos, luonnos, Mikkeli: Pelloksen osayleiskaavassa (2014) suunnittelualue on pääosin teollisuus- ja varistorakennusten aluetta (T). Tehtaan edustussauna on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja/tai ympäristön kannalta arvokkaaksi rakennukseksi (ar), ja tehdasalue asuinalueineen Karsikkoniementien pohjoispuolella Pelloksen tehdasyhdyskunnan kulttuurimaisemaksi, jolla on kulttuurihistoriallista arvoa (km). Asemakaavaluonnoksessa edustussauna on merkitty poistettavaksi rakennukseksi. Asiaa perustellaan rakennuksen huonolla kunnolla, sille ei ole käyttöä ja se on tehtaan hakekentän mahdollisen laajenemisen tiellä.

Rakennuksen rakennushistoriallinen arvo on osin sen materiaaleissa ja mittava rakennusmateriaalien uusiminen heikentää sen rakennushistoriallista arvoa, mutta arkkitehtonisen arvon mukaisesti kunnostettunakin sauna säilyttää arvonsa osana tehdasyhdyskunnan kokonaisuutta ja edustaa yleiskaavan kulttuuriympäristöselvityksessä esille tuotua sotien jälkeiseen kesämökkikulttuuriin liittyvää rantasaunailmiötä ja aikakauden neuvottelukulttuuria. Kaavaselostuksessa ei ole tuotu esille sellaista kulttuuriympäristöselvityksessä kuvattujen arvojen heikentymistä, joka puoltaisi asemakaavaluonnoksen mukaista merkintää. Edustussaunasta ei ole tehty asemakaavatasoista inventointia kulttuurihistoriallisessa mielessä. Kohteen kulttuurihistoriallisen merkityksen arviointi ja dokumentointi sanallisesti ja kuvallisesti onkin paikallaan.

Kaavaselostuksessa ei ollut myöskään tarkempaa kuvausta tehdasalueen muusta rakennuskannasta, esim. rakennusvuosista. Rakennuskantaa on hyvä kuvailla kaavaselostukseen tarkemmin sanallisesti ja kuvallisesti. Yleiskaavan kulttuurimaisemamerkintä määräyksineen ei näy asemakaavaluonnoskartalla mitenkään. Yleiskaavan kulttuurimaisemamerkinnän kaavamääräysten mukaista ohjausta tulee pohtia myös asemakaavaan.

22 / 14.3.2022 Pajakatu, asemakaavaehdotus, Mikkeli: Puurivitalolle on esitetty kaavamerkintää sr. Kaavamääräys ohjaa riittävästi huomioimaan rakennuksen kulttuurihistoriallisen merkittävyyden mahdollisissa muutostilanteissa. Rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua kellari- ja ullakkotiloineen on tarkennettu museon lausunnon pohjalta.

23 / 14.3.2022 Jokikatu 9, asemakaavaehdotus, Mikkeli: Kaavaselostuksessa on hyvin esitelty alueen rakennuskantaa, joka on kerroksellista. Asemakaavaehdotuksessa Jokikatu 9:n puurakennus on esitetty säilytettäväksi merkinnällä sr-1 omalla tontillaan AO. Kiinteistölle on myös esitetty viisikerroksinen kerrostalo toiselle tontille AK. Lähimmät ympäröivät rakennukset ovat 1–3-kerroksisia, joista osassa on lisäksi maanpäällinen kellarikerros. Havainnekuvan perusteella uuden kerrostalon suurin sallittu korkeus ei nouse suhteessa viereisiin kerrostaloihin liian korkeaksi. Uudisrakennusta koskevat määräykset rakennuksen sopimisesta ympäristöönsä ovat tärkeitä ja yleismääräyksissä onkin uudisrakennusta koskevia määräyksiä muun muassa julkisivuista ja kattokulmista.

24 / 14.3.2022 Pertunmaan rantaosayleiskaavan muutos, luonnos: Kaavaluonnoksessa vanhan pihapiirin S-merkintä ja kaavamääräys eivät muutu. AP-alueen koillisosaan siirretään RA-alue, jonka sisään savusauna jää. Entinen RA-alue tilalla Leppäranta muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Savusauna on osa vanhaa pihapiiriä vaikka (todennäköisesti palovaaran vuoksi) hieman kauempana muista rakennuksista sijaitseekin. Museo ehdottaa savusaunan sisällyttämistä AP-alueelle, jolloin ei tule epäselvyyttä siitä, käsittäisikö S-merkintä myös toisella rakennusalueella sijaitsevan saunan.

25 / 28.2.2022 Puistomuuntamo, Kauraleiväntie 10b, Juva: Savonlinnan museo toteaa, ettei sillä ole huomauttamista suunnitelmasta. Vuoden 2008 inventoinnin yhteydessä peltosaarekkeelle tehtiin kairausten perusteella otollisiin kohtiin neljä noin 30x30 cm koepistoa. Kaikki koepistot osoittautuivat löydöttömiksi. Samalla tarkastettiin myös peltosaarekettä ympäröiviä kuorittuja alueita ja niistä kuorittuja maa-ainekasvoja, joista ei myöskään todettu löytöjä.

Lähialueelta on kuitenkin 2021 tullut useita rautakautisia esinelöytöjä, joten Savonlinnan museo kuitenkin toivoo, että hankkeen toteuttaja ilmoittaa töiden aloittamisesta Savonlinnan museoon, jotta museon arkeologi voi tulla seuraamaan perustusten kaivamista.

26 / 3.3.2022 Puumala, Sahalahden putkilinja: Sahanlahdesta on 1990-luvun alun tutkimuksissa paikannettu kolme hylkyä, joista kaksi (Sahanlahti 1 ja Sahanlahti 4) on suojeltu muinaismuistolailailla 295/63 ja niihin kajoaminen ilman lain nojalla annettua lupaa on kielletty.

Sahanlahdessa ruopattiin uimarantaa v. 1992 ja ruoppaukseen liittyen Savonlinnan maakuntamuseo tutki tuolloin tiedossa olleita hylkyjä ja Sahalahden ranta-alueita. Nyt suunnitellulta alustavalta putkilinjaukselta ei tunneta muinaismuistolain 295/3 suojelemia hylkyjä tai muita kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Savonlinnan museo kuitenkin pyytää, että tarkemmat suunnitelmat lähetetään nähtäväksi niiden valmistuttua ja Savonlinnan museo lausuu hankkeesta tarvittaessa silloin uudelleen.

27 / 7.3.2022 Pyhäjärven rantaosayleiskaava, OAS, Pieksämäki: Kaava-alueen rakennuskanta tulee selvittää. Esim. paikkatietoikkunan historiallisten ilmakuvien perusteella alueella voi olla vanhempaa rakennuskantaa, jota ei ole inventoitu ja joilla voi mahdollisesti olla kulttuurihistoriallista arvoa.

Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannassa on kaksi kulttuurihistoriallisesti merkittävää kohdetta: mahdollinen kalmisto Pyhäjärven Ruumissaareissa ja Nuuviniitty Pyhäjärven ja Pieni Kaatluoman välissä. Kaavalla tullaan ratkaisemaan rantavyöhykkeellä ne alueet, jonne on mahdollista rakentaa ja alueet, jotka jäävät rakentamisen ulkopuolelle. Ruumissaari on pinta-alaltaan niin pieni, ettei sinne tulla osoittamaan uutta rakennusoikeutta. Nuuviniitty on kaava-alueen rajalla.

28 / 7.3.2022 Tahiniemi-Länsiväylä osayleiskaava, OAS, Pieksämäki: Alueilla ei ole inventoituja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Länsiväylän alueen rakennuskannan kuvaus on paikallaan selvittää kaavaselostukseen. Alueilla ei ole tarpeen tehdä arkeologista inventointia. Tahinniemen muinaismuistolailla suojeltu kivikautinen asuinpaikka on huomioitava kaavoituksessa.

29 / 28.3.2022 RA 10, Nenonpellontie 40, Pieksämäki: Rakennus RA 10 peruskorjataan yksilöllisen kuntoutuksen tiloiksi. Suunnitelmassa pitkä itäsivu kokee ulkoisesti suurimman muutoksen, kun ensimmäisen kerroksen ikkunoita korvataan ovilla ja seinustalle tehdään katos portaineen ja kaiteineen. Uusien ovien puhkaisu liittyy rakennuksessa toimivien työntekijöiden ja asukkaiden turvallisuuteen mikä on ymmärrettävää, mutta ratkaisu heikentää kohteen rakennushistoriallista arvoa. Piirustusten perusteella kaikissa uusissa ovissa sivuikkunoineen huomioidaan kuitenkin olevien ikkunoiden väritys ja tyyliä, ja katteiden värityksessä sopeutuminen rakennuksen valkoiseen rappaukseen. Katosratkaisuisa on pyritty keveyteen ja poistettavuuteen. Länsisivun toisen kerroksen parvekekaiteen säilyttämistä vaakapienaisena tulee harkita, sillä alueen muissa saman aikakauden rakennuksissa on samanlaisia kaideratkaisuja (vuoden 2009 kuvien perusteella) ja se lisää yhtenäisyyttä eri rakennusten välillä. Rakenne- ja taloteknisten toimenpiteiden osalta tulee varmistua ratkaisujen teknisestä toimivuudesta. Rakennuksen dokumentointi valokuvaten ennen korjaustöitä on toivottavaa.

30 / 28.3.2022 Hauskankatu 13, Mikkeli: Voimassa olevan asemakaavan mukainen rakennuspaikan sijainti olisi perinteisempi vaihtoehto. Suunnitelma noudattaa pääosin Emolan rakentamistapaohjeita. Rakentamistapaohjeiden perusteella autotalliin voi vielä miettiä toista väriä ja peiterimalaudoitusta, ja päärakennuksen ikkunat eivät välttämättä tarvitse ristikköä. Päärakennuksen räystäskorkeuden korotusta voi myös vielä pohtia, ellei se ole suhteessa naapurirakennuksiin sopiva (rakentamistapaohjeiden mukaan pääperiaatteena on, että räystäskorkeus on yli puolet runkosyvyydestä). Hakemuksen liitteissä olisi toivonut olevan julkisivukuvia, joista olisi näkynyt naapuritalojen ja uudisrakennuksen suhteen toisiinsa. Hauskankadun puolella on sisäänkäynnin katos muutettu harjaksi ja se muodostaa vastapäisen rakennuksen kanssa samantyyppisen katosparin. Asuinrakennuksen kattokulmaa on jyrkennetty, mikä on hyvä muutos. Puusäleaita on merkitty kiertämään tonttia, aitamalli tulee katsoa rakentamistapaohjeista.

31 / 14.3.2022 Metsänkävyytilmoitus 1-2022-20373, Puumala: Kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Muinaisjäännösrekisterin mukaan asuinpaikka sijaitsee maantien itäpuolella ja on osin tuhoutunut tienteossa.

Kuvion harvennushakkuille ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

32 / 15.3.2022 20 kV:n sähkökaapelin ja valokuitukaapelin sijoittaminen kahden vesistön alitse suuntaporaamalla Porrassalmella, Mikkeli: Kartan perusteella kaapelireitti ohittaa pihapiirin ja rakennukset, ja kaapelointi tehdään suuntaporauksena. Suuntaporauksella ei ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön eikä se heikennä esitetyllä matkalla alueen kulttuuriympäristöarvoja.

33 / 25.3.2022 Rauhalinnan rakennussuojelu, Savonlinna: Rakennusperintölain soveltaminen Rauhalinnaan turvaa kohteen valtakunnallista merkittävyyttä ja rakennushistoriallisia arvoja etenkin sisätilojen osalta. Savonlinnan museo puoltaa kohteen suojelua rakennusperintölailla ja yhtyy Museoviraston näkemykseen kohteen kulttuurihistoriallisesta merkityksestä, suojelun kohdentumisesta ja suojelumääräysehdoista.

34 / 18.3.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-21240, Savonlinna: Kuvion läpi kulkee viime sotien aikaisen ns. Salpalinjan varustuksia, jotka eivät ole muinaismuistolain (295/63) suojelemia, mutta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla. Varustukset on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa.

35 / 18.3.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-22331, Savonlinna: Kuviolla sijaitsee viime sotien aikaisen ns. Salpalinjan kaapelikoppi, joka ei ole muinaismuistolain (295/63) suojelema, mutta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Kuviolle on tulossa avohakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida kaapelikopin päälle eikä sitä muutenkaan vaurioiteta metsätöissä.

36 / 23.3.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-22476, Savonlinna: Kuvion hakkuille ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi kuppikivien päälle on kielletty samoin kuin niihin kajoaminen metsäkoneilla liikuttaessa. Uhrikivet on syytä merkitä maastossa ennen töiden aloittamista.

37 / 29.3.2022 Sähköverkon saneeraus, Niinisalo-Lintusalo, Puumala: Muuntamoiden sijoitteluun merkittävillä maisema-alueilla tulee kiinnittää huomiota. Muuntamot on pyrittävä sijoittamaan sivuun keskeisiltä näkymäalueilta metsien reunaan. Jos sijoittaminen mahdollisimman huomaamattomaan kohtaan ei onnistu, täytyy arvioida tarve puuverhoilulle ja standardiväristä poikkeamiseen, jotta ne maastoutuisivat mahdollisimman hyvin maisemaan ja/tai rakennettuun ympäristöön.

Lintusalo on Lietvesi-Suur-Saimaan osayleiskaavassa (2014) paikallisesti arvokasta kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta merkittävää aluetta (km-1), jolla on kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Sipilän ja Jyrkiälän tilojen kohdalla on laajimmat peltoaukeat. Ilmajohtoa suunnitellaan peltoaukean kohdalla tien viereen, kun se nyt kiertää pääasiassa metsässä maisemallisesti paremmassa sijainnissa. Jyrkiälän ja Peltolan tilojen kohdilla on ilmeisesti ladottuja kiviaitoja, joihin kajoamista tulee välttää.

Liimattalansaaren eteläkärki on osayleiskaavassa (2014) paikallisesti arvokasta kulttuurimaisema-aluetta (km). Lintusalontien varrelle asennetaan maakaapelia ja Liimattalantien varrelle ilmajohtoa. Taipaleenkankaalla vaikuttaa olevan vanhempaa rakennuskantaa. Muuntamot on hyvä pyrkiä sijoittamaan sivuun rakennusten pihapiireistä ja ympärille jättää suojaustoa.

Niinsaari – Liehtalanniemi on Etelä-Savon maakuntakaavassa (2016) ja osayleiskaavassa (2014) huomioitua maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (ma ja km-1), jolla on kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Lintusalontien ja Ylössaarentien varteen asennetaan uutta maakaapelia. Ylössaarentien varrelle on merkitty joitain muuntamoita, jotka ilmakuviin ja kartan perusteella jäävät näkyvälle paikalle peltoalueelle ja joiden vaihtoehtoista sijaintia tai ulkoasua tulee pohtia. Suunnittelualueella saattaa olla luonnonkiviaitoja, joiden säilyminen on toivottavaa. Alueella sijaitsee Koivumäen tila, joka on inventoinnissa arvioitu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi.

Maunolan kylä on huomioitu osayleiskaavassa (2014) paikallisesti arvokkaana kulttuurimaisema-alueena (km). Suunnittelualue ulottuu osittain kulttuurimaisema-alueelle. Repolantien varteen vedetään uutta maakaapelia ja Harjulan ja Alatalon tilan välittömään läheisyyteen on merkitty muuntamoiden paikat.

Lintusalon ja Niinsaari-Liehtalanniemen maisema-alueiden aluerajaukset löytyvät esimerkiksi Paikkatietoikkunasta (Karttatasot – Rakennukset - Etelä-Savon kulttuuriperintötietokanta, alueet). Edelliset

ja muut aluerajaukset löytyvät esimerkiksi Puumalan karttapalvelun kautta (yleiskaavayhdistelmä, km ja km-1 merkinnät kartalla).

Liimattalansaareissa Syväsaarentien varrella sijaitsee kulttuurihistoriallisesti merkittävä Jussolan riihi. Syväsaarentien varteen asennetaan uutta ilmajohtoa, joka riihen kohdalla sijoittuu tien toiselle puolelle eikä sillä ole vaikutusta riihen kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Lintusalon Maunolanlahdessa (10856) sijaitsee Kuvanaluslahden kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema ja johon kajoaminen ilman lain nojalla annettua lupaa on kielletty. Suunnitelman mukaan Repolantien varteen tulisi maakaapeli, joka kuitenkin juuri ennen kiinteistön 623-422-2-5 rajaa kääntyisi etelään pois Repolantien vierestä. On mahdollista, ettei kaapelointi ulotu muinaisjäännösalueelle, mutta tämän varmistaminen vaatii maastotarkastuksen.

38 / 24.3.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-23139, Kangasniemi: Kuviolle on tulossa ensiharvennus eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei kuitenkaan saa varastoida aivan kuvion tuntumassa olevalle muinaisjäännösalueelle.

39 / 13.4.2022 Ristiinan kunnantalo, asemakaavamuutos, ehdotus, Mikkeli: Ulkorakennuksen kaavamääräys olisi selkeämpi, jos se olisi sr-1:n mukainen. Osulan rakennusala on laajennettu ja sr-1 merkinnän voidaan katsoa ulottuvan vielä rakentamattomalle alueelle. Kohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseksi rakennusalan ja sr-1 merkinnän on parempi koskea vain olevaa rakennusta, niin kuin se oli merkitty luonnokseen. Myös sr-1 ja t/sr-2 merkittyjen rakennusten olevien kerroslukujen ilmoittaminen kaavakartalla rakennuskohtaisesti ohjaisi vielä tarkemmin säilyttävään otteeseen rakennusten korjaus- ja muutostöissä ja edistäisi rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä.

40 / 25.3.2022 Metsänkäyttöilmoitukset 1-2022-23727, 1-2022-23751 ja 1-2022-23745, Mikkeli: kuviolle on tulossa siemenpuuhakkuu ja luontainen uudistus sekä mekaaninen raivaus. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolelta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

41 / 29.3.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-24606, Enonkoski: Kuvion luoteisosassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka ja aivan kuvion kaakkoispuolella toinen kivikautinen asuinpaikka. Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaran varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty samoin kuin asumuspainanteiden yli ajaminen metsäkoneilla. Painanteet on syytä merkitä maastossa.

Kuvioiden 56.0 ja 41.0 pohjoispuolella törmän päällä on kolmas kivikautinen. Asuinpaikalla, noin 50 m itäkaakkoon kesämökistä, on vierekkäin kaksi liki suorakaiteen muotoista asumuspainannetta. Kuviot ovat muinaisjäännösalueen ulkopuolelle eikä harvennushakkuille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaran varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty samoin kuin asumuspainanteiden yli ajaminen metsäkoneilla. Painanteet on syytä merkitä maastossa, koska ne sijaitsevat kuvioiden ja mökkien välisellä alueella.

42 / 2.5.2022 Asemakaavan muutos ja laajennus korttelissa 57, Pertunmaa: Kaavaluonnoksessa Viisarinmäentie on osoitettu km-merkinnällä ja sen kaavamääräyksessä sanotaan, että aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Luonnoksen km-rajaus noudattaa yleiskaavan rajausta. 1950-luvun ilmakuvan perusteella tie on kuitenkin kulkenut ehdotetun KL-3-tontin läpi ja noussut suunnilleen nykyisen Heinolantien, Höltän Kylätien, Hennalantien ja Kuortintien risteyksessä pohjoiseen. Myös RKY-sivuston kartalla tie on merkitty jatkumaan KL-3-tontin puolelle. Km-merkintää voi harkita loppumaan mutkaan ennen Höltän Kylätietä, sillä liittymä Höltän kylätielle on uudempaa perua.

43 / 25.4.2022 Annilanranta OAS, Mikkeli: Suunnitelma-alueella on muutakin rakennuskantaa inventoitujen kohteiden lisäksi, jotka tulee kuvata kaavaselostukseen. Inventoiduista kohteista on hyvä olla vähintään ajantasaiset valokuvat selostukseen. Suunnittelualueen eteläosan ollessa pitkälti valtakunnallisesti merkittävää aluetta ja museotien varrella, on erityisen tärkeää selvittää miten muuttuva maankäyttö vaikuttaa mm. museotiehen ja museotieltä avautuviin maisemiin ja järveltä näkyvään maisemaan sekä uudisrakennusten sopiminen alueen luonteeseen. Alueelta on tehty yleiskaavatyön yhteydessä tehtyjen selvitysten lisäksi Porrassalmen maisemanhoitosuunnitelma (Aarnio & Luostarinen 2000), jota voi hyödyntää myös kaavatyössä.

Alueen pohjoisosassa on tehty arkeologinen inventointi (Mikkelin Moision sairaala-alueen arkeologinen inventointi 2011, Museovirasto). Savonlinnan museo ottaa kantaa mahdolliseen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointitarpeeseen kaavan luonnosvaiheessa, kun muuttuva maankäyttö on selvillä.

44 / 11.4.2022 Ulkoilureittisuunnitelma Suurlahdentie-Astuvansalmi, Mikkeli: Savonlinnan museo toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa ulkoilureittisuunnitelmasta. Reitti selkeyttäisi kulkua Astuvansalmen kalliomaalauksille ja parantaisi niiden saavutettavuutta.

45 / 11.5.2022 Pellosniemen asemakaava ja asemakaavamuuutos, ehdotus, Mikkeli: Kaavaselostusta on täydennetty luonnosvaiheen jälkeen hyvin tehdasalueen rakennuskannan kuvauksella, muutosvaiheilla ja valokuvin. Tehdasalueen vanhinta rakennuskantaa on osin jäänyt uudemman rakentamisen alle, mutta alueella on nähtävissä ajan tyyli, jota uudempikin rakentaminen osin noudattaa; alaosassa vaaleaa tiiliverhousta ja yläosassa ikkunarivistö. Kaavaselostuksen kuvien perusteella parhaiten joukosta erottuu Pellos 2:n vanha julkisivu, Korjaamo ja Vanha Konttori. Yleismääräyksiin on tuotu luonnosvaiheen jälkeen määräyksiä, jotka ohjaavat kulttuurimaiseman ylläpitämiseen. Myös edustussaunan rakennusteknisen kuntotutkimuksen tuloksia on tuotu selostukseen.

Edustussauna on edelleen merkitty poistettavaksi rakennukseksi mikä on valitettavaa. Museo on aikaisemmassa lausunnossaan tuonut esiin rakennuksen kulttuurihistoriallista merkitystä. Kaavaselostuksessa rakennuksen paikallinen arvo tiedostetaan, mutta muut seikat menevät rakennuksen säilyttämisen edelle. Rakennukselle ei nähdä tarvetta toimintakulttuurin muututtua. Lisäksi viitataan rakennukseen huonoon kuntoon, joka vaatii mittavia korjaustoimenpiteitä, ja sen sijaintiin hakekentän laidalla, jonne sijoittuu maankäytöllistä painetta alueen pääkäyttötarkoituksen ollessa teollisuustoiminta. Saunalla on todettu olevan paikallista rakennushistoriallista ja arkkitehtonista arvoa, ja se tulee dokumentoida ennen mahdollista poistamista ja lähettää tiedot Savonlinnan museolle.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei huomautettavaa.

46 / 13.4.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-27963, Savonlinna: Kuvioilla on muinaismuistolain 295/63 suojelemia kiviröykkiöitä, jotka on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa. Näin ollen Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista metsänkäyttöilmoituksesta.

47 / 20.4.2022 Kaartilantie 52, Savonlinna: Rakennuksen tyylipiirteet ja historiallinen todistusvoimaisuus säilyvät paremmin, jos autotallin ovet kunnostetaan tai uusitaan entisenlaisina ruskeina paneeliovina ikkunoineen. Julkisivupiirustuksessa entisen kioskikulmauksen kohdalle on kirjoitettu ”ovet, ikkunat, pellitykset, tumman harmaa”. Suunnitelmassa ei sanota minkä mallista peltiä seinään on suunniteltu. Museon näkemyksen mukaan nurkkaan ja rakennuksen tyyliin tummanharmaata peltiä paremmin soveltuva vaihtoehto on oleva puupaneeli tai samanlainen rappauspinta, kuin muussa seinässä, ja muun julkisivun värisenä. Rakennuksen ikkunat on jo uusittu entisen mallisina, mutta erivärisinä.

Rakennuksen naapurustossa tontteja reunustaa pääasiassa kasvillisuus ja paikoin puuita. Lupahakemuksesta ei selvinnyt tarkemmin minkälainen kivaita kohteeseen olisi tulossa, mutta kyseisen kohteen aidaksi on hyvä pohtia myös puuita tai kasvillisuutta, jos aita on välttämätön.

48 / 13.4.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-27867, Pertunmaa: Kuvion poimintaluonteiselle kasvatushakkuulle ei ole estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

49 / 13.4.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-26856 ja 1-2022-26865, Juva: Kuvioden ylispuiden poistolle ei ole estettä, mutta puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

50 / 13.4.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-26254, Puumala: Kuvioden ensiharvennuksille ei ole estettä, mutta puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

51 / 20.5.2022 Kellotornintien-Aholahdentien asemakaavan muutos, Savonlinna: Kaavamääräykset ohjaavat säilyttävään otteeseen asuin- ja sauna-alueiden käytössä, joskaan eivät suoraan estä rakennusten purkamista ja siten alueen kulttuurihistoriallisen arvon heikentymistä. Kaavatyötä varten on sittemmin valmistunut kulttuuriympäristöselvitys (Ahola 2021), jossa selvitysalueelta ei todettu yksittäisiä suojeltavia rakennuskohteita. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaluonnoksesta ei ole huomautettavaa. Ensimmäisen maailmansodan aikaiset varustukset sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle.

52 / 20.4.2022 Purkamislupahakemus, Pieni-Simuna, Savonlinna: Hakemuksen liitteiden perusteella huvilan ja aitan korjauskelvottomuudesta ei voi kunnolla varmistua. Pieni huvimaja on sen sijaan selkeästi päässyt siihen kuntoon, ettei sen purkamiselle ole estettä valokuvadokumentoinnin jälkeen. Savonlinnan museo ehdottaa katselmusta kohteessa, mutta pyytää myös kunto- tai korjattavuustutkimuksen teettämistä perinteisiin rakennustapoihin erikoistuneella asiantuntijalla. Rakennusinventoinnin ollessa vuodelta 1997 ja suhteellisen niukka tiedoiltaan, museo suosittelee myös rakennushistoriaselvityksen teettämistä tai vähintään täydennysinventointia, jotta valtakunnallisesti arvokkaaksi todetun kohteen tilanne ja purkamisluvan edellytykset tulevat asianmukaisesti arvioituiksi.

54 / 2.5.2022 Veturitallin seinä, Savonlinna: Rakennuksella järjestettiin katselmus kiinteistönomistajan aloitteesta 11.4.2022 ja 25.4.2022. Kohteena oli rakennuksen vanhimman osan koillisseinä, joka on ollut vuosia tavallista runsaamman kosteusrasituksen alaisena tilassa toimivan autopesulan myötä. Omistajan mukaan koillisseinä on korkealle läpi seinän kostea, joka ilmenee kalkin ja suolojen esiintymisenä seinän ulkopinnassa. Kyseessä on lähinnä kosmeettinen haitta, joka lähtee pesemällä, mutta jatkuva kosteus on riski tiilimuurin rappeutumiselle. Seinät on suojattu sisäpuolella valkoisella maalilla, ikkuna-aukot on suojattu pleksillä. Mahdollisten vakavien vaurioiden ennaltaehkäisemiseksi ja kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuksen turvaamiseksi Savonlinnan museo suosittelee tilanteen seuraamista aistihavainnoin ja kosteusmittauksin, ja tilan suojauksen ja kosteudenpoiston parantamista.

55 / 11.5.2022 Puiden kaataminen, Hietämäki, Pieksämäki: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa avohakkuu ja laikkumätästys. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Tervahauta on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Laikkumätästys on kielletty kahta (2) metriä lähempänä tervahaudan näkyviä ulkorajoja (muinaismuistolaki 5 §).

56 / 3.5.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-33244, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa avohakkuu ja ojitusmätästys. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Pyyntikuoppa on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

57 / 3.6.2022 Kauppatorin ja Matkustajasataman asemakaavan muutos, kaavaehdotus: Kaavamääräyksissä on huomioitu, että alue on suurilta osin valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009 Olavinlinna, Kyrön- ja Haapasalmen kulttuurimaisema) ja valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueetta (Kyrönsalmen kulttuurimaisema), ja lisätty yleisiin määräyksiin velvoitteita rakentamisen laadusta ja sopimisesta ympäristöön. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista rakennetun kulttuuriympäristön eikä arkeologian osalta.

58 / 7.5.2022 Yllikkälä-Huutokoski voimajohtohakkuu: Voimajohtohakkuille ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi on kuitenkin kielletty samoin kuin röykkiöiden kaikenlainen vahingoittaminen esim. metsäkoneilla liikuttaessa.

59 / 7.6.2022 Pienvenesataman ja aallonmurtajan rakentaminen Saimaan Lietvedelle sekä valmistelulupa, Puumala: Laivalaiturin vesialueen tarkastus suoritettiin 19.11.2021 ROV-kameralla, jossa kaapelia on 100 metriä. Kuvauksista on tehty videotallenteet. Laiturin eteläpuolisen alueen hirret ja puumateriaali on todennäköisesti jäänteitä aiemmasta isommasta laiturista, jossa on ollut kiviarkkuja, joiden päälle varsinainen laituri on tehty. Vesisyvyyttä alueella oli syvimmillään vähän yli 10 metriä. Suoraan laiturin päästä länteen löytyi irrallisia kiviä ja kumpuja, jotka lienevät edellä mainituista kiviarkuista, vesisyvyyttä 2-4 metriä. Tästä pohjoiseen, lähemmäksi rantaa, ei löytynyt mitään mainittavaa. Havaitut rakenteet lienevät viime sotien tai myöhemmältä ajalta eikä niitä voida pitää muinaismuistolain (295/63) suojelemina kiinteinä muinaisjäännöksiä.

Aallonmurtaja ja laiturit ovat kaavanmukaista rakentamista ja sijoittuvat maisema-alueen reunalle. Pitkälle järvelle työntyvä aallonmurtaja on maisemaa muuttavin elementti. Hakemuksessa aallonmurtajalla ja laitureilla ei ole arvioitu olevan vaikutusta maisemaan, vaikka uudet rakennelmat työntyvät aiempaa reilummin järvelle. Suunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota Pistohiekan rannalta ja maantieltä avautuvan järvimaiseman avoimuuteen.

60 / 11.5.2022 Aidan uusiminen Puumalan Pistohiekassa: Paikalla nyt oleva aita puretaan ja uusi aita pystytetään sen paikalle. Näin ollen aidan uusimisella ei ole vaikutusta muinaisjäännökseen eikä aidan uusimiselle ole estettä. Savonlinnan museo kuitenkin pyytää ilmoittamaan työn aloittamisesta museon arkeologille.

61 / 11.5.2022 Metsänkäyttöilmoitukset 1-2022-33410 ja 1-2022-33411, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemissa kiinteinä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä niille ole estettä. Savonlinnan museo kuitenkin suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

62 / 11.5.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-35805, Savonlinna: Harvennushakkuulle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

63 / 31.5.2022 Purkamislupahakemus, Vahvamäentie 426, Hirvensalmi: Rakennuksella on arvonsa osana tehdasalueen historiaa. Rakennuksen vauriot ja arkkitehtoninen arvo kevytrakenteisena varastona ovat kuitenkin sellaiset, että purkaminen voidaan katsoa perustelluksi.

64 / 1.6.2022 Metsänkäyttöilmoitukset 1-2022-36103 ja 1-2022-36296, Sulkava: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemissa kiinteinä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuvioille on tulossa avohakkuu ilman

muokkaustarvetta sekä ensiharvennus eikä niille ole estettä. Savonlinnan museo kuitenkin suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida kiviesteen päälle eikä sen yli ajeta metsäkoneilla.

65 / 31.5.2022 Metsälammentie 39 b, Hirvensalmi: Kiinteistön asuinrakennus on alueen uudempaa rakennuskantaa 1970-luvulta. Laajennus ei heikennä alueen kulttuurihistoriallista arvoa, joskin rakennuksen symmetria hieman kärsii laajennuksen ollessa muuta osaa 50 cm korkeampi.

66 / 8.6.2022 Mäntyharjun Torinkulma Oy:n asemakaavan muutos, luonnos: Uusi rakennus tulee korkeudellaan muuttamaan Mäntyharjun liikekeskustan matalaa kaupunkikuvaa muodostuen maamerkiksi. Korttelialueen kaavamääräyksissä onkin kiinnitetty huomiota mm. rakennuksen rakenteiden laatuun ja teknisten laitteiden integroitumiseen rakennuksen arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

67 / 24.5.2022 Keskuskatu 16, Pieksämäki: Tehtävät julkisivumuutokset ovat väliaikaisia ja poistettavissa, joten alueen kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot eivät merkittävästi heikenny.

68 / 16.5.2022 Puiden kaatamimen, Kukkaromäki, Naarajärvi, Nokkala, Pieksämäki: Ilmoituksen mukaisilla kuvioilla ei ole muinaismuistolain (295/63) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä Savonlinnan museolla näin ollen ole huomauttamista puiden kaatamisesta. Kuvion 28 välittömässä läheisyydessä sen pohjoispuolella on kuitenkin Lötönpuron pyyntikuoppa-alue. Muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä pyyntikuoppien yli saa ajaa metsäkoneilla.

69 / 16.5.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-37114, Sulkava: Kuvion länsiosassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan raudanvalmistuspaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

70 / 16.5.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-37197, Sulkava: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Erityisesti on varottava asuinpaikalla olevaa asumuspainannetta ja se on syytä merkitä maastoon ennen töiden aloittamista.

71 / 20.5.2022 Juvolantie 393, Savonlinna: Kohdetta ei ole suojeltu, mutta se on määritelty säilyttämisen arvoiseksi. Maankäyttö- ja rakennuslain pykälän 139 mukaan purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista. Purkamista perustellaan rakennusten huonokuntoisuudella, mutta lupahakemuksen liitteessä ei ollut kuntotutkimusta tai edes valokuvia kohteesta, jotta rakennusten purkukuntoisuutta olisi voinut arvioida. Hakemuksen tietoja tulee täydentää, jotta rakennusten kunto voidaan todentaa. Haluttaessa Savonlinnan museon rakennustutkija voi tehdä paikalle myös kohdekäynnin kunnan todentamiseksi.

72 / 1.6.2022 Kulmakatu 22 purkaminen, Mikkeli: Rakennus on osa Emolan vanhaa rakennuskantaa ja Emolan rakentamistapaohjeissa sanotaan, että vanhat päärakennukset tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennusta ei ole suojeltu (niin kuin ei suurinta osaa Emolan alueen rakennuksista) ja rakennuksen asuttavaan kuntoon saattaminen vaatii tarkastusraportin perusteella mittavia toimenpiteitä. Museo esittää kuitenkin huolensa Emolan kokonaisuuden kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen heikkenemisestä, jos vanhempia rakennuksia vähitellen puretaan ja uusia tehdään tilalle. Jos purkamiseen päädytään, tulee rakennus valokuvadokumentoida ennen purkamista ja mahdolliset uudelleenkäytettävät rakennusosat ottaa talteen ja hyödyntää muualla.

73 / 9.6.2022 Kansankatu 4, Mikkeli: Kellareiden sisäänkäyntien katokset ovat mahdolliset ja katteena tulee käyttää samanlaista vesikatetta, kuin rakennuksessa jo on. Museon näkemyksen mukaan rakennuksen arvot ja tyyli säilyvät parhaiten, kun uusi sisäänkäynti sijoitetaan aikaisemmin ehdotetun umpeen laitettun oviaukon paikalle. Toissijaisesti sisäänkäynnin voi sijoittaa vasemmanpuoleisen ikkunan paikalle, ottaen ikkuna talteen koristelistoineen. Näin rakennuksen sisäpihan ulkoasu säilyy tasapainoisempana, kuin jos ovi olisi umpikuistin sivuseinällä. Uuden sisäänkäyntioven tulee sopia rakennuksen tyyliin: puinen, ruskea, mahdollisesti kaksilehtinen ja umpinainen. Myös listoihin tulee kiinnittää huomiota.

Museo suosittelee suorakaiteen muotoista terassia kaarevan sijaan. Terassin tulee olla poistettavissa ja kokonaan puusta. Kestopuuta ja umpinaisia kaiteita tulee välttää ja vedenohjauksesta pois rakennuksen seinustoilta tulee huolehtia. Kaiteina voi olla esim. yksinkertaiset harvapienaiset puukaiteet tai köysikaide. Terassi sisäänkäynteineen ei ole suunnitelman perusteella esteetön. Esteettömyyden kannalta voi olla parempi, että sisäänkäynnistä tehdään invarampein esteetön ja terassi sijoitetaan erilleen pihapiiriin, irti rakennuksesta.

74 / 1.6.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-39942, Juva: Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Kalkkiuunin päälle ei kuitenkaan saa kasata puutavaraa tai hakkuujätettä eikä siihen saa muutenkaan kajota esim. metsäkoneilla liikuttaessa.

75 / 1.6.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-40155, Juva: Kuviolle on tulossa ensiharvennus eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa kasata puutavaraa tai hakkuujätettä eikä ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia saa vahingoittaa esim. metsäkoneilla liikuttaessa

76 / 23.6.2022 Savonniemen asemakaavan muutos, ehdotus, Savonlinna: Muutoksena luonnokseen hotellin ja huvilan välinen yhdyskäytävä on poistettu ja sr-1 merkintä laajennettu koskemaan myös rakennuksen eteläpäädyn avoverantaa sekä uudempaa terassikatosta. KL-1-korttelinosalle talusrakennuksille sallittua rakennusoikeutta on pienennetty ja lisätty määräys, että talusrakennuksen ja terassikatoksen (kt) lisäksi KL-1-korttelinosalle ei saa sijoittaa muita kaukomaisemassa näkyviä rakennelmia, kuten telttoja. Muutokset ovat rakennuksen rakennushistoriallisten arvojen ja maiseman kannalta positiivisia. Rakennuksen eteläpuolelle on merkitty *alueen osa, jolle saa tehdä katetun terassin, laajuudeltaan enintään 100 m²*. Kiinteästi katettuna alue on melko suuri.

Kaava-aineistoon on lisätty kiitettäviä havainnekuvia, joiden avulla on helpompi hahmottaa kaavamutoksen vaikutuksia sen maksimaalisesti toteutuessaan. Kuvien perusteella käy ilmi, että Huvila jää hotellin varjoon.

RKY-alue ja maisema-alue on huomioitu kaavaehdotuksessa merkinnällä ma-1: *Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti merkittävä alue. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöitä, kokonaisuutta ja ominaispiirteitä ei saa heikentää. Merkittävistä alueelle kohdistuvista toimenpiteistä on pyydetty lausunto Museoviranomaiselta ja alueelliselta ympäristöviranomaiselta. Yleismääräyksissä sanotaan muun muassa, että rakentamisen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkeatasoista ja valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön soveltuvaa.*

Huvilan edustalle esitetään aluetta v-2, johon saa sijoittaa kelluvia saunoja yhteensä enintään 100 k-m² sekä kelluvia laitureita ja lautan, yhteiseltä laajuudeltaan enintään 1000k-m². Lautalle saa sijoittaa ravintola- ja saunatiloja, yhteensä enintään 150 k-m². Suunnitelma-alueen pohjoisosan vesialueelle saa sijoittaa kelluvia venelaitureita. Laiturit kuuluvat kaupungin luonteeseen ja rantamaisemaan. Yksi iso lautta sitä vastoin erottuu jo enemmän ainakin lähimaisemassa.

Hotellille on osoitettu rakennusoikeutta 5000 k-m² ja kerrosluku on V. Asiaan ei ole tehty muutosta ehdotusvaiheeseen. Kaava-aineistossa ei perustella hotellin kokoa sen tarkemmin, kuin että kerrostalot ovat yleisiä kaupunkialueella ja lähiympäristössä on muitakin viisikerroksisia rakennuksia.

Hotellin ja mahdollisesti joskus tehtävän uuden isomman uimahallin vaatimat uudet parkkipaikat ovat välttämättömiä, mutta eivät lisää alueen viihtyisyyttä. Varsinkin Puistokadun varren autopaikat vievät puistolta tilaa ja erottavat historiallisesti toisiinsa liittyvät Huvilan ja entisen sairaalan entistä enemmän toisistaan.

Tapahtuma-alue (te) on suunniteltu kaava-aineiston mukaan kesäkonsertteja silmällä pitäen. Teltta-alueen vaatima tila ja sen myötä ympäristössä tapahtuva muutos on suuri verrattuna kentän kausiluontoiseen pääkäyttöön tapahtuma-alueena. Ainoa hyvä puoli ehdotetussa kentässä on se, että nykyinen teltta-alue siirtyisi kauemmas Huvilalta ja Huvilan ympäristö hieman rauhoittuisi.

Te-alueen kaavamääräykseen on lisätty, että alueen osalle saa sijoittaa pysyvän katetun esiintymislavan, laajuudeltaan enintään 60m². Yleismääräyksiin on lisätty vaatimus tapahtuma-alueen teltan väristä: sen tulee olla tumma ja väriltään vihreä tai harmaa. Yleismääräyksiin tehty muutos teltan väristä on parannus, joka auttaa telttaa sopeutumaan ympäristöön, mutta ei poista kentän rakentamisen aiheuttamaa huomattavaa muutosvaikutusta ympäristöön. On totta, että kaupungin rantoja on täytetty aikojen saatossa ja monet rannat on pengerrytetty, mutta Savonniemen kaakkoisosan luonnonmukainen ranta on alueelle ominainen, jonka muuttaminen rakennetuksi heikentää alueen maisemallista arvoa.

Luonnosvaiheen vastineessa kaavoittaja toteaa hotellirakennuksesta puhuttaessa, että ”vapaata tilaa niemellä ei ole”. Museokin toteaa, että suunnittelualue on liian pieni, jotta kaikki halutut toiminnot esitetyn laajuisina pystyttäisiin hyvin sovittamaan alueelle kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot huomioiden. Teltta-alue ja laajat parkkialueet eivät edistä viihtyisää maisemakuvaa tai maisemakuvallisia arvoja. Savonlinnan museo yhtyy Etelä-Savon ELY-keskuksen näkemykseen (ESAELY/517/2020) kaavaehdotuksen vaikutuksista rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan.

Savonlinnan museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

77 / 1.6.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-38928, Mäntyharju: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa avohakkuu ja laikutus eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueeltakin, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Laikutus on muinaismuistolain mukaan kielletty 2 metriä lähempänä muinaisjäännöksen näkyviä ulkoreunoja.

78 / 20.6.2022 Punkaharjun Puruveden rantayleiskaavan muutos ja Lukelan rak muutos, luonnos, Savonlinna: Entinen metsätyönjohtajan asunto on voimassa olevan yleiskaavan ja lakisuojelelun ohjaamana merkitty asemakaavaluonnoksessa suojeltavaksi rakennukseksi ja yleiskaavamuutoksessa rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi tai rakennetuksi alueeksi. Kaavamääräykset täydentynevät suunnittelun edetessä. Kaava-aineistoa tulee lisäksi täydentää suunnittelualueen rakennuskannan kuvauksella/inventointitiedoilla (valmistumisvuodet, suunnittelijat, merkittävimmät muutokset, arviointi, valokuvat) ja selvittää niiden mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot. Metsätyönjohtajan asunnon yhteyteen liittyy aidattu puutarha rakennuksen lounaispuolella, jonka säilyttämiseen ohjaavaa tarvetta kaavassa on hyvä myös pohtia. Suunnittelualue on osa valtakunnallisesti merkittävää aluetta (RKY, VAMA), joka tulee tuoda esiin kaavakartalla tai yleismääräyksissä.

Asemakaavaluonnoksen yleismääräyksissä on hyvin ohjattu lisärakentamisen yhteneväisyyteen, rakennusaloja ei ole osoitettu. Lisärakentamisen tarkempaa sijoittumista alueella on hyvä tutkia, jotta muutos on hallittua ja rakentaminen sopii ympäristöön.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaluonnoksesta ei ole huomautettavaa.

79 / 3.6.2022 Mikkeli, Kilpuinsaaren ranta-asemakaava ja Korteniemen ranta-asemakaavan muutos: Suunnittelualueelta ei ole tiedossa suojeltuja tai inventoituja rakennusperintökohteita. Kaavaselostukseen tulee kuitenkin kuvata tarkemmin suunnittelualan oleva rakennuskanta valokuvineen ja rakennusvuosineen, jotta vaikutuksia rakennettuun ympäristöön voidaan arvioida paremmin. Kilpuinsaaren toinen rakennuspaikka siirretään Korteniemen ranta-asemakaavan M-1 mukaiselle maisemallisesti merkittävälle alueelle. Kaavaselostuksessa ei ole arvioitu uuden rakennuspaikan vaikutuksia kyseisen alueen maisemaan ja selostusta on hyvä täydentää sen osalta.

Savonlinnan museolla ei ole muuta huomautettavaa Kilpuinsaaren ranta-asemakaavasta tai Korteniemen ranta-asemakaavan muutoksesta.

80 / 7.6.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-44624, Enonkoski: Kuviolle on tulossa avohakkuu ja mätästys eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa kasata puutavaraa tai hakkuujätettä eikä kiviröykkiöihin saa kajoa esim. metsäkoneilla liikuttaessa tai mätästettäessä.

81 / 6.7.2022 Savonrannan Säimenen myllypadon muutossuunnitelman luonnos: Hankkeen myötä vesiympäristö tulee muuttumaan luonnonmukaisempaan suuntaan. Suunnittelun tavoitteena on kiitettävästi ollut säilyttää vanhoja rakenteita. Suunnitelmassa huomio kiinnittyi erityisesti voima-aukon täyttämiseen hiekalla ja voima-aukon sekä uittoaukon jäämiseen kuivalle maalle, mitkä heikentävät mylly-ympäristön kulttuurihistoriallista ja opetuksellista arvoa. Positiivista on, että rakenteita ei ilmeisesti tarvitse purkaa. Käyttämättömäksi jäävän voima-aukon täyttö hiekalla edistää turvallisuutta, mutta heikentää rakenteiden ja myllyn toiminnan hahmottamista, sen ominaispiirteitä. Suunnitelman toteutuessa menetetään myös mahdollisuus esim. tukkiuuton esittelyyn näytösluontoisesti, kun uittoränniin ei enää saada vettä. Ymmärrettävästi veden pääsy uitto- ja voima-aukkoihin täytyy kuitenkin estää, jotta veden korkeuden säännöstelystä luukuin voidaan luopua ja vesilupa rauettaa. Ohijuokutusaukon kahden välipilarin purkaminen on mahdollista. Ohijuokutusaukon sillan tuennaksi esitetään teräsputkitolppia. Museo ehdottaa sillan tuennaksi betonista tukea, sillä muut säilytettävät patorakenteet ovat betonia ja keskittäentä ei tällöin erottuisi liiaksi muista rakenteista.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei huomautettavaa. Museo jää odottamaan tarkempia työsuunnitelmia ja selostusta.

82 / 21.6.2022 Hämeäläisen ranta-asemakaava, Kangasniemi: Suunnittelualueella ei sijaitse tunnettuja inventoituja tai suojeltuja rakennusperintökohteita tai maisema-alueita. Lehtiniemen tilalla sijaitsee kaavaselostuksen valokuvan perusteella moderni lomarakennus ja talousrakennuksia. Rakennusten valmistumisvuodet on hyvä täydentää kaavaselostukseen.

Savonlinnan museolla ei ole muuta huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun ympäristön osalta.

83 / 31.8.2022 Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi: Strategian tavoite ”kulttuuriperintöä arvostetaan ja sen suojelu ja vaaliminen on kaikkien yhteinen tehtävä” on kannatettava. Tavoitteissa on otettu huomioon monipuolisesti eri toimijoita ja puolia, kuten kasvatus, tutkimus, rahoitus ja kestävä kehitys. Strategian voimassaoloaikaan suhteutettuna tavoitteiden ja toimenpidelinjausten määrä on kuitenkin suuri.

Alueellisen vastuumuseon näkökulmasta tavoitteilla pyritään vaikuttavampaan kulttuuriperinnön arvostukseen, joka on myös osaltaan museon tavoite. Museo pyrkii tuomaan kulttuuriperintöä kaikkien ulottuville esim. näyttelyin ja muinaisjäännösrekisteriä päivittämällä. Useilla strategian tavoitteilla ja toimenpidelinjauksilla on suora vaikutus museon toimintaan ja museo on yksi tärkeä toimija strategian

toimeenpanossa. Siksi onkin tärkeää, että asiantuntijoiden osaamista edistetään ja tarvittavista resursseista huolehditaan. Uudistunut museolaki ja alueellinen vastuumuseo -järjestelmä ovat osaltaan jo edistäneet strategian tavoitteita, mutta puutteita on. Esimerkiksi henkilöstöä ja eri osa-alueiden asiantuntijuutta ei joka paikassa ole tarpeeksi.

Sote-uudistuksen myötä tapahtuvissa julkisen hallinnon muutoksissa on merkittävää nähdä kulttuuriperinnön merkitys kunnallisten palveluiden jne. suhteen, kuten strategiassa todetaan. On tärkeää, että kulttuuriperinnön rahoitus pohjaa laajennetaan ja yhteistä vastuunkantamista lisätään esitetysti, jotta voidaan vastata julkisen talouden kehitykseen liittyviin epävarmuustekijöihin. Kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön merkityksen vahvempi tunnistaminen ja niihin panostaminen voivat tulevaisuudessa olla paljon tärkeämmässä roolissa asukkaiden hyvinvoinnissa ja kuntien vetovoimaisuudessa ja toiminnassa.

Museo kokee tärkeänä (muiden kohtien lisäksi) luvun 5.1 kohdan ”Yhteiskunnan tulee huolehtia taloudellisten, hallinnollisten ja lainsäädännöllisten edellytysten luomisesta kulttuuriperintötyölle ja kulttuuriperintöalan toimijoille. Näiden edellytysten ajantasaisuudesta huolehtiminen ja kehittäminen on välttämätöntä, jotta kulttuuriperintötoimijat pystyvät vastaamaan asetettuihin odotuksiin ja tavoitteisiin. Tehtävien laajentuessa ja monipuolistuessa on huolehdittava, että kulttuuriperinnön suojeluun, tallentamiseen, säilyttämiseen, hoitoon ja restaurointiin on käytettävissä riittävästi resursseja ja osaamista.”

”Keinoja vajaakäytössä olevan rakennuskannan, erityisesti rakennusperintökohteiden, käyttöasteen nostamiseksi ja ylläpidon kehittämiseksi kartoitetaan. Rakennuksen vähähiilisyys, kiertotalouden ja ominaispiirteet huomioon ottavia korjauskonsepteja olemassa oleville rakennuksille kehitetään.” Vajaakäyttöisiä rakennuksia on paljon ympäri Suomen. Osa rakennuksista on kulttuurihistoriallisesti merkittäviä, ja niille ei monesti löydy käyttöä lähinnä epäedullisen sijainnin ja / tai kunnostuksen vaatimien taloudellisten resurssien vuoksi. Siksi onkin toivottavaa, että vaikuttavia keinoja rakennusten korjauksiin ja käyttöön koitetaan löytää.

Luvussa puhutaan perinneympäristöistä / -biotoopeista, ja samalla todetaan, että kulttuuriperintöbarometrin mukaan luontoympäristöä pidetään kaikkein tärkeimpänä vaalittavana kulttuuriperintönä. Tämä on mitä suurimmassa määrin ristiriidassa sen kanssa, miten vieraslajit ja yhä enenevässä määrin erilaiset rikkakasvit valtaavat alaa niin viljelyksestä pois jätetyillä mailla kuin teiden varsilla, mistä ne leviävät nopeasti luontoon ja siirtyvät esim. koneellisen metsänkorjuun myötä uusille alueille. On kirjoitettu, että luonnon monimuotoisuus ratkaistaan talousmetsissä. Samalla tavalla vieraslajien / rikkaruohojen leviämisen hidastaminen ja jossain määrin ns. puhtaan luonnon säilyminen ratkaistaan muualla, kuin tavalla tai toisella hoidon piirissä olevissa perinneympäristöissä.

Kulttuuriperintökasvatus on tärkeää aloittaa jo varhaisessa iässä sekä mahdollistaa elinikäinen oppiminen, jotta kulttuuriperinnön arvostus nousisi. Tällöin vetovastuu lankeaisi pitkälti opetussektorille.

”Kulttuuriperintöalan ammattilaisten osaaminen vastaa monipuolisesti alan ja yhteiskunnan muuttuvia tarpeita” -kohdassa kuulostaa siltä, että tulevaisuuden kulttuuriperintöasiantuntijan tulee olla moniosaaja. Korkeat vaatimukset ja tavoitteet eivät välttämättä edistä alalle hakeutumista. Koulutuksesta on tärkeää huolehtia.

Monitieteiset tutkimusohjelmat ovat tärkeitä, jotta tutkimus olisi mahdollisimman vaikuttavaa.

Kulttuuriperinnön kunnianhimoisen kehittämisen rahoitus pohja on laajentunut ja sen säilyttämistä turvataan julkisin varoin -kohta, on tärkeä. Nykyisten rakennusten hoitoavustusten (Museovirasto ja ELY-keskukset) rahamäärät eivät riitä kaikille ja rakennusperinnön säilymisen tukemista myös muulla tavoin

tulee kehittää. Kaikille rakennettu kulttuuriympäristö ei näy arvostettavana asiana vaan rahareikänä, jolloin rakennusten säilymisen turvaaminen ulkopuolisella rahoituksella on erityisen tärkeää.

Kuntien ja alueiden on tärkeää nähdä yhä suurempi arvo kulttuuriperinnön erityispiirteiden esiin nostamisessa ja hyödyntämisessä erottautumisen ja alueen profiloitumisen suhteen. Kunnan toiminnassa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia lisäävä osallistava suunnittelu on kannatettavaa, samoin kuin ajallisen kerrostuneisuuden ja kulttuuriympäristöjen erityispiirteiden vahvempi huomioonottaminen kaupunkisuunnittelussa, kaavoituksessa ja aluekehityksessä.

Jotta yhteiskunnassa saadaan aikaan edes jonkinlaista muutosvaikutusta, vaaditaan ko. asioiden entistä suurempaa ja jatkuvampaa esilläpitoa sekä hyvien käytänteiden / tulosten esittelyä valtakunnan tason uutisoinnissa, kriittiselläkin tavalla.

Strategian tavoitteiden saavuttaminen vaatii taloudellista panostusta, jonka löytyminen / saaminen tällaisina haastavina aikoina voi olla hankalaa.

Strategian tavoitteille on hyvä olla konkreettisia toimenpiteitä, mutta tämä vaatii myös aina (vuosi)seurannan ja ennen kaikkea miten ja millä tavoilla eri tahot sitoutetaan toteutukseen. Ilman toimeenpanosuunnitelmaa strategia voi jäädä tehottomaksi.

Toimeenpanosuunnitelman laatimiseen osallistumisessa tulee ottaa huomioon sekä etä- että lähimahdollisuus. Toiminnalliset menetelmät ovat tärkeitä.

Alueelliselle vastuumuseolle kulttuuriperintötyö on museon arkityötä, monet strategian kohdat koskevat sitä ja museo edistää ainakin osaa niistä jo nyt.

84 / 8.6.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-45215, Rantasalmi: Kuvioille on tulossa avohakkuu ja laikkumätästys eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

85 / 8.6.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-46521, Juva: Metsänkayttölle ei ole muinaismuistolain puolelta estettä ja puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä

86 / 10.6.2022 Metsänkayttöilmoitukset 1-2022-48208, 48209, 48215, 48216, 48217 ja 48220, Savonlinna: Kuvioille 2.0 / 7.0, joka sijoittuu kivikautisen asuinpaikan alueelle, on tulossa harvennushakkuu. Harvennushakkuulle ei ole muinaismuistolain puolelta estettä ja puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä metsäkoneiden ajourien suunnitteluun, jotta asuinpaikalla olevien asumuspainanteiden yli ei ajeta. Asumuspainanteet on syytä merkitä maastoon ennen hakkuiden aloittamista.

87 / 10.6.2022 Pieksämäen seurakuntakeskuksen peruskorjaus: Museo pitää rakennuksen kunnostushanketta ja esteettömyyden parantamista hyvänä. Hanksuunnitelmassa on hyvin tiedostettu rakennuksen sijoittuminen kulttuurihistoriallisesti merkittävälle alueelle, ja että kunnostustyöt suunnitellaan siten, että kohteen kulttuurihistoriallinen ja kaupunkikuvallinen merkittävyys säilyy. Rakennusinventoinnissa kohteen erityispiirteiksi on sanottu ”rakennusten suhde ympäröivään kasvillisuuteen ja katutilaan; erikoinen pystysuuntainen julkisivun tiililadonta. Julkisivusommittelu: koko rakennuksen korkeudelta muurimaisuutta jakavat ikkuna-aukotukset”.

Hanksuunnitelmasta ja kuntoarvioista nousi seuraavia huomioita:

-Puiden sijainti lähellä rakennusta aiheuttaa roskaa vesikatolle ja pitää kosteutta yllä. Kasvillisuus on kuitenkin tärkeä osa kokonaisuutta. Rakennuksessa melkein kiinni olevia puita voi poistaa harkiten ja hieman kauempana olevista poistaa pahimpia oksia.

-Julkisivun tiilipinnan puhdistukseen on esitetty soodapuhallusta. Puhdistukseen voisi harkita myös kuivajääpuhallusta, joka voi olla tiilelle hellävaraisempi menetelmä.

-Museo pitää hyvänä, että hankesuunnitelmassa uusimisen sijaan monia asioita kunnostetaan ja huolletaan. Jos esimerkiksi julkisivujen ikkunoiden ja ovien uusimiseen kuitenkin päädytään, tulee ne uusia malliltaan ja väreiltään entisiä vastaaviksi, jos nykyiset ikkunat ja ovet värityksineen ovat alkuperäisiä.

-Liikuntasalin kattoikkunoiden mahdollisessa poistamisessa tulee pohtia, kuinka suuri merkitys päivänvalolla on salin sisäarkkitehtuuriin.

-Vuoden 2019 kuntoarviossa esitettiin katosten rakentamista pääsisäänkäyntien kohdalle (s. 30). Jos katokset päätetään rakentaa, niiden on hyvä sopia rakennusten tyyliin, ts. tasakattoinen katos voi olla soveliaa.

-Rakennus on kokonaisuus ja sisätiloissa, varsinkin julkisissa osissa, suositellaan myös mahdollisuuksien mukaan huomioimaan kunnostaminen uusimisen sijaan, esim. kirkkosalin ja sen ympäristön puulattian kunnostaminen.

88 / 13.6.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-46561, Savonlinna: Ensiharvennukselle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäätnealueelle on kuitenkin kielletty.

89 / 11.7.2022 Hiekanpäänniemen asemakaavamuutos, Pieksämäki: Asemakaavamuutoksen yhtenä tarkoituksena on tutkia Nukkekodin suojeluarvot, mitä museo pitää hyvänä asiana. Nukkekodin inventoinnissa ei ole otettu muita pihapiirin rakennuksia huomioon, kuin maininnan tasolla. Myös niiden tiedot (valmistumisvuodet, mahdolliset suurimmat muutokset, valokuvat, arviointi) ja mahdolliset suojeluarvot on hyvä selvittää.

Savonlinnan museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

90 / 11.8.2022 Pertinkujan alueen asemakaavamuutoksen 4. tarkennettu kaavaehdotus, Pieksämäki: Asemakaavaehdotuksessa ohjataan kiitettävästi säilyttämään seitsemän rakennusta: vanha kaupungintalo ja sen piharakennus, Poleeni, Savontie 5 ja 3 sekä Keskuskatu 5 ja 7. Museo pitää kuitenkin valitettavana, että Savontie 7:lle ja Savonsolmulle ei ole osoitettu säilyttäviä merkintöjä, vaikka niillä on rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä (FCG) todettu olevan kaupunkikuvallista ja/tai kulttuurihistoriallista merkitystä. Maankäyttö- ja rakennuslain § 54 mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Savontie 7:n kiinteistölle saisi kaavaehdotuksen mukaan rakentaa 4-kerroksisen rakennuksen. Kiinteistö sijaitsee aivan RKY-alueen reunalla ja erityistä huomiota tulee kiinnittää mahdollisen uudisrakennuksen soveltumiseen ympäristöönsä. Lähimmät ympäröivät rakennukset ovat 2-3-kerroksisia ja paikallisen kaupunkikuvan kannalta 2-3-kerroksinen rakennus olisi paikalle soveliaampi.

Keskuskatu 5:n terassi on sisällytetty rakennusalaan ja samalla myös terassia koskee merkintä sr-1, vaikka se on ilmeisesti myöhemmin tehty eikä sisällä erityisiä arvoja. Terassilla on aiemmin ollut oma kaavamerkintänsä, mutta muutoksen syy ei käy ilmi kaavaselostuksesta. Osa kaava-alueesta on RKY-aluetta, mutta se ei tule selkeästi ilmi kaavakartalla tai yleismääräyksissä. S-1 ja sr-1 kaavamääräykseen on hyvä lisätä, että kohdetta koskevista korjaus- ja muutostöistä on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta, tai muu vastaava lausuntopyyntövelvoite.

Savonlinnan museo toteaa, ettei sillä ole asemakaavamuutoksesta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

91 / 28.6.2022 Lausuntopyyntö Mikkeli Ristiina Löytö-Vitsiälä alue muinaisjäännökset: Savonlinnan museo toteaa, ettei suunnitelmilla ole vaikutusta muinaismuistolain 295/63 suojeltuihin kiinteisiin muinaisjäännöksiin eikä Savonlinnan museolla näin ollen ole huomauttamista suunnitelmasta.

92 / 20.6.2022 Pertunmaan rantayleiskaavan muutos tiloilla 588-412-1-199 ja 588-412-1-213: Muutoksena luonnokseen RA-3 alueelle jäävän savusaunan kulttuurihistoriallinen merkitys huomioidaan lisäyksellä RA-3:n kaavamääräykseen: ”Alueella sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokas savusauna. Savusaunaa koskevasta rakentamis- ja purkamissuunnitelmista tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta.” Lisäksi S merkintä on muutettu muotoon s-1 ja kaavamääräykseen lisätty, että ”alueen arvoja ei saa heikentää” ja ”kohdetta koskevasta rakennus- tai purkamissuunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto”.

Lisäykset kaavamääräyksiin turvaavat entistä paremmin kohteen kulttuurihistorialliset arvot.

93 / 28.6.2022 Lasitettu terassi, Maljalantie 584, Mikkeli: Hakemuksen liitteenä ei ollut valokuvia rakennuksesta. Museolla on kohteesta kaksi mustavalkoista valokuvaa 1980-luvulta. Hakemusta tulisiikin täydentää valokuvin nykytilanteesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain §:n 118 mukaan ”rakentamisessa, rakennuksen korjaus- ja muutostyössä ja muita toimenpiteitä suoritettaessa samoin kuin rakennuksen tai sen osan purkamisessa on huolehdittava siitä, ettei historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kaupunkikuvaa turmella”. Museo ei puolla esitettyä terrassisuunnitelmaa. Moderni terassi erottuu merkittävästi vanhasta rakennuksesta heikentäen rakennuksen rakennushistoriallista arvoa.

94 / 1.8.2022 Linnanvirran kalataloudellinen kunnostus, Savonlinna: Maisemallisesti oleellista on käytettävän kiviaineksen luonnonmukaisuus ja luonnollinen vaihtelevuus. Savonlinnan museo on tehnyt yhdessä urheilusukeltajien kanssa sukellustutkimuksia Riihisaaren ja Tallisaaren välisessä salmessa syksyllä 1989. Tuolloin tutkittiin alue Komendantinpuiston tasalta etelään Tallisaaren kärkeen tasalle, jolla aikoinaan oli lohialtaan aita. Kesällä 1991 Riihisaaren ja Tallisaaren välistä aluetta tutkittiin maatumalla osana hanketta, jossa selvitettiin mahdollisen Olavinlinnan sotatasaman sijaintia. Tutkimuksissa ei havaittu sellaisia rakenteita, hylkyjä tai löytöjä, jotka olisivat muinaismuistolain 295/63 suojelemia. Riihisaaren ja Tallisaaren rantoja on täytetty 1900-luvulla. Suojaisa salmi on soutajille, melojille ja SUP-lautailijoille turvallisempi reitti kuin Olavinlinnan takaa kulkeva laivaväylä.

95 / 21.6.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-50561, Pieksämäki: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa avohakkuu ja kääntömätöstys. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Tervahauta on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen yli ajeta metsäkoneilla eikä sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Mätöstys on muinaismuistolain 5 § mukaan kielletty kahta metriä lähempänä muinaisjäännöksen näkyviä ulkorajoja.

96 / 21.6.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-51114, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuvioille on tulossa harvennus- ja siemenpuuhakkuut eikä niille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

97 / 23.6.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-51181, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

98 / 23.6.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-52960, Savonlinna: harvennushakkuulle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi kuppikiven päälle on kuitenkin kielletty ja kuppikivi on huomioitava myös ajouria suunniteltaessa niin, ettei sitä vahingoiteta metsäkoneilla liikuttaessa.

99 / 4.7.2022 Järvi-Suomen Energian sähköverkon saneeraus, Pertunmaa: Jos tien varrelle vedetään maakaapelia, suunnittelussa pyydetään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan ja kiertämään tien varrelle mahdollisesti yltävät kiviaidat, rauniot ja puuaidat.

100 / 30.6.2022 Parvekkeen lasikate ja -seinä, Keskuskatu 75, Pieksämäki: Rakennus on hakemuksen aineiston perusteella tyyliltään hyvin säilynyt 1960-luvun kerrostalo, jota ei ole inventoitu tai suojeltu. Lasitus heikentää rakennuksen tyylillistä eheyttä, mutta lisännee parvekkeiden käytettävyyttä.

101 / 30.8.2022 Asemakaavan muutos 1. kaupunginosan (Savilahden) Veturitallien alueella, Mikkeli: Asemakaavaluonnoksessa veturitallista noin puolet on merkitty suojeltavaksi rakennukseksi sr ja puolet sisältyvät liikerakennuksen rakennusalaan. Sr-kaavamerkinnän määräys tarkentunee kaavatyön edetessä. Kaavaselostuksessa ymmärretään, että veturitallin osittaisen purkamisen myötä menetetään rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja, mutta hypermarketin rakentamisen hyödyt ja vajaakäytöllä olevan maan hyödyntäminen nähdään tärkeämpänä. Kokonaisen veturitallin kunnostaminen nähdään myös haasteellisena, johtuen rakennuksen ja maaperän sisältämistä haitta-aineista. Ehdotetun luonnoksen myötä arvokkaaksi todetusta rakennuksesta menetetään puolet ja sen käytettävyys ei ole kunnostettunakaan paras mahdollinen hypermarketin yhteydessä, sen ”takapihalla”.

Veturitallia on laajennettu tarpeen mukaan ja rakennuksen nykyinen muoto kertoo raideliikenteen lisääntymisestä ja muutoksista sekä kaupungin kasvamisesta. Mahdollistamalla puolen rakennuksen purkamisen kohde menettää rakennushistoriallista arvoaan ja historiallista todistusvoimaisuuttaan. Vaikka puolen rakennuksen jättäminen sr-merkinnän ulkopuolelle ei välttämättä suoraan tarkoita puolen rakennuksen purkamista, selostuksessa puhutaan kuitenkin purkamisesta (s. 3). Maankäyttö- ja rakennuslain (§ 54) mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei huomautettavaa.

Osalliset -listassa museo pyydetään merkitsemään muotoon Alueellinen vastuumuseo / Riihisaari – Savonlinnan museo.

102 / 11.7.2022 110 kV:n voimajohtohanke Visulahti-Huusharju, Mikkeli: Savonlinna museo toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

103 / 1.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-53631, Savonlinna: Metsänkäytölle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta puutavaran ja hakkuujätteen varastointi kuvion eteläpuolella olevalle muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

104 / 1.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-53612, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

105 / 2.8.2022 Poikkeamishakemus, Nuijamiestenkatu 18, Mikkeli: Museon käsityksen mukaan rakennusoikeuden ylitys ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Uudisrakennus ei ylitä asemakaavan mukaista rakennusalaa ja se suunnitellaan ympäristöön sopivaksi kaavamääräyksiä noudattaen. Viherympäristön ilmeen säilymiseen tulee kiinnittää huomiota. Uudisrakentamisen yksityiskohtia tutkitaan tarkemmin rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

106 / 7.7.2022 Rakennusten purkaminen, Juvolantie 393, Savonlinna: Purkamista perusteltiin rakennusten huonokuntoisuudella, mutta hakemuksen liitteenä ei ollut valokuvia tai kuntotutkimusta. Museon rakennustutkija kävi kohteessa katselmuksella 9.6.2022. Talousrakennuksen huopakatto on heikossa kunnossa ja vuotaa paikoitellen. Osa hirsistä on lahonnut, mutta myös ehjiä varsin komeita piiluttuja hirsiiä on säilynyt myös. Päädyn avokatos on romahtamassa ja osin romahtanut. Asuinrakennuksen huopakatto on vuotanut paikoitellen aiheuttaen kosteusvaurioita ja on pikaisen uusimisen tarpeessa. Rakennuksen sisäkatto on romahtamassa yhdestä kohtaa ja lattiassa on reikä rakennuksen takaosan asunnon sisäänkäynnin kohdalla. Alapohjassa tai kellarissa ei käyty. Rakennuksessa on todennäköisesti kiviperusta, joka on verhottu betonilla. Betonointi on riski alapohjarakenteille ja alimmille hirsille. Rakenteita ei ole avattu julkisivun kahta kohtaa lukuun ottamatta, joten niiden kunnosta ei ole varmuutta. Pihapiiriin kuuluu myös sauna, jonka katto on niin ikään huonossa kunnossa ja vuotaminen aiheuttanut vaurioita. Saunan uuni on purettu.

Katselmuksen perusteella rakennukset ovat kunnostettavissa, mutta varsinkin asuinrakennuksen asumiskuntoon saattaminen vaatii paljon rakennusosien uusimista. Museo ei vastusta rakennusten purkamista. Kunnossa olevien materiaalien uudelleenkäytön mahdollisuus tulee selvittää. Rakennuksissa on esimerkiksi ehjiä hirsiiä ja käyttökelpoisia ikkunoita sekä ovia, joita voidaan hyödyntää muiden rakennusten kunnostamisessa. Museo pyytää rakennusnomistajaa ilmoittamaan, kun asuinrakennuksen purkamisessa ollaan päästy hirsipinnalle, jotta rakennus voidaan dokumentoida tarkemmin ennen kokonaan purkamista. Suullisen tiedon perusteella rakennus olisi siirretty paikalle, hirsiseinistä voi löytyä viitteitä asiasta.

107 / 4.7.2022 Järvi-Suomen Energian sähköverkon saneeraus, Sulkava ja Puumala: Työalueella sijaitsee yksi inventoitu rakennusperintökohde, Tonnaa, Saajuuntie 30. Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan mukaan *maisemallisesti näkyvällä paikalla Partalansaarella sijaitsevassa 1800-luvun maatilan pihapiirissä on alun perin vuonna 1875 rakennettu hirsirunkoinen pääarakennus, vanha riviaitta ja kunnostettu luhtiaitta. Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.* Kohde on huomioitu Partalansaaren oikeusvaikutteisessa rantaosayleiskaavassa (2006) merkinnällä SR 81: *Kyläkuvan kannalta tärkeä kohde. Kyläkuvallisesti tärkeät rakennukset, rakennusryhmät ja rakenteet suositellaan säilytettäväksi. Korjausrakentaminen ja muut ympäristöä muuttavat toimenpiteet tulee sopeuttaa kyläympäristöön ja maisemaan huomioiden paikallinen rakentamisen perinne, ja läheiset peltoalueet merkinnällä kma/p 77: Kulttuurimaiseman kannalta huomionarvoinen alue. Uusien rakennusten ja rakenteiden suositellaan sopeutua muodoltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään alueen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Uudet rakennukset suositellaan sijoitettavaksi olemassa olevien rakennusten tai rakennusryhmien yhteyteen sekä reunavyöhykkeisiin.*

Maakaapelin veto tien varrelle ei heikennä edellä mainitun kohteen ja alueen arvoja.

Suunnittelualueella sijaitseva Pouhasaaren redutti on huomioitava ilmajohtoa purettaessa niin, ettei sen yli ajeta työkoneilla tai siihen muutenkaan kajota. Nelisivuinen redutti on ulkomoitoiltaan noin 14 x 16 m, sisämittojen ollessa noin 10 x 12 m. Vallit ovat sisäpuolelta noin 1-2 m korkuiset, ulkopuolelta korkeimmillaan lähes 5 m. Redutin länsisivulla on kahden metrin levyinen kulkuaukko. Kaakkois- ja lounaiskulmissa on tasanne kanuunaa varten. Redutti lienee tehty Kustaan sodan aikana (1788-90) valvomaan kulkua Kietävälänvirralla.

Kietävälän lossista itään sijaitsee pienialainen Masinakallion kivikautinen asuinpaikka. Maakaapeli ja uusi jakokaappi on suunnitelmien mukaan tulossa muinaisjäännösalueen pohjoisreunalle.

Muinaisjäännösrekisterin mukaan asuinpaikka sijaitsee pienen kallioisen niemekkeen länsiosassa, merimerkin ja kallion itäpuoleisella pienellä tasanteella, heti mökin pohjoispuolella. Jyrkän vedestä nousevan kallion takana on pieni tasanne, josta on poimittu kivikautisia löytöjä. Tasanne on kulunut ja se on viereisen mökin parkkipaikkana. Mökki lienee tuhonnut osan suppeasta asuinpaikasta.

Koska työalueella on mahdollisesti säilynyt muinaismuistolain 295/63 suojelemaa Masinakallion kivikautista asuinpaikkaa Savonlinnan museo pyytää hyvissä ajoin ennen kaivuutyön aloittamista ottamaan yhteyttä museon arkeologin maakaapeloinnin vaatimasta arkeologisesta valvonnasta sopimiseksi.

Kohteet Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunassa:
<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000001915> (Pouhasaari)
<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.623010059> (Masinakallio)

108 / 5.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-55672, Savonlinna: Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Hakkuuta suunniteltaessa on kuitenkin huomioitava, ettei muinaisjäännösalueelle saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

109 / 7.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-37730, Savonlinna: Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Pyyntikugoppien päälle ei kuitenkaan saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä niiden yli ajaa metsäkoneilla.

110 / 19.7.2022 Niemen pappilan peruskorjaus, Hirvensalmi: Kunnostussuunnitelmassa on tiedostettu kohteen kulttuurihistoriallinen merkitys pyrkimällä huomaamattomiin kunnostustoimiin ja säilyttämään kohteen ominaispiirteet. Museo lausuu suunnitelmasta seuraavaa.

Julkisivun rappauksesta on otettu näytteet ja selvitetty rappauksen rakennetta ja mahdollisia haitta-aineita (Granlund Oy 1.7.2022). Museolle lähetetystä raportista vaikutti puuttuvan osa liitteistä. Rappauksen koostumus on näytteiden perusteella 1-kerrosrappaus ja KS-suhde vaihtelee 90/10 ja 70/30 välillä. Rappausta on korjattu pinnassa K100 kalkkilaastilla (?) ja maaleina on käytetty epäorgaanisia maaleja. Raportin yhteenvedossa sanottiin, että pinnassa on käytetty K100 sementtilaastia ja pinnan sementtilaastikorjaus voi estää kosteuden poistumista rakenteesta, kun taas K viittaa kalkkilaastiin ja sivulla 9 puhutaan kalkkilaastista, mikä on ristiriitaista. Paikkarappauksessa käytettävän laastin tulee olla ominaisuuksiltaan lähellä ympäröivää rappausta, jotta lopputulos olisi mahdollisimman pitkään kestävä.

Kts. Museoviraston korjauskortti Kalkkirappauksen korjaus:
<https://korjaustaito.blob.core.windows.net/uploads/Korjauskortit/Vain-pdf/korjauskortti-22-kalkkirappauksen-korjaus.pdf>. Rappauspinnan tulee vastata alkuperäistä toteutusta. Korjattavat kohdat on hyvä merkitä julkisivupiirroksen, jotta jatkossa tiedetään, mitkä kohdat on korjattu ja missä on jäljellä vanhaa rappausta.

Julkisivun ja betonisokkelin maaliksi on esitetty Keim Soldalit-maalia, joka on 1-komponenttinen sol-silikaattimaali. Perinteisempi silikaattimaali on 2-komponenttinen maali, esim. Keim Purkristalat. Museo suosittelee koemaalasta, jotta väreissä päästään mahdollisimman lähelle nykyisiä sävyjä, mikä on ollut tavoitteena.

Vesikaton maalaukseen on esitetty akrylaattimaalia. Perinteisempi vaihtoehto olisi liuotinhenteinen maali sivellintyönä (pellavaöljy maali, grafiittimaali), mutta esitetty maali on hyväksyttävissä. Ikkunoissa ja ovissa on esitetty käytettäväksi Virtasen neljän öljyn maalia, joka ei ole myöskään perinteisin vaihtoehto. Johonkin

ikkunaan on hyvä jättää alue vanhaa pintakäsittelyä, jos ikkunoissa käytettyjä aikaisempia pintakäsittelyitä ja värejä tarvitsee tutkia tulevaisuudessa.

111 / 11.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-58429, Sulkava: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa ylispuiden poisto eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

112 / 11.8.2022 Rakennuslupahakemus, Kioskiravintola, Mikkelin Hallitustori: Lupahakemuksessa suunnittelutehtävän vaativuusluokkana on tavanomainen. Museo pyytää kiinnittämään huomiota suunnittelun vaativuuteen hankkeen sijoituessa kaupunkikuvallisesti merkittävälle paikalle, RKY-alueelle ja kaavamääräysten edellyttäessä rakentamisen sopimista historialliseen kaupunkikuvaan ja toriaukion arkkitehtoniseen ilmeeseen (Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä § 4).

Tilapäiset torikojut jne. kuuluvat torin luonteeseen, mutta pysyvien rakenteiden ja rakennusten kohdalla tulee käyttää tarkkaa harkintaa. Esitetyn rakennuksen sijainti lähellä kaupungintalo-kirkkopuisto akselia, kaupungintalon ja lipputankojen edessä ei ole paras mahdollinen. Rakennus peittää osin kaupungintaloa ja kaupungintalolta näkymää torin toiselle laidalle kohti linja-autoaseman porttirakennuksia. Torialueen tälle kohden ei ole myöskään osoitettu rakennusoikeutta. Torille sijoitettavilta pysyvimmiltä rakennuksilta ja rakennelmilta voidaan vaatia korkeaa laatua alueen ollessa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Museon näkemyksen mukaan esitetty rakennus ei sovellu ulkoasultaan ja pysyväisluonteisena historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävälle alueelle. Torialueen säilyminen aukiona on oleellista, asemakaavassa peräänkuulutetaan avointa ja edustavaa kohtaamispaikkaa. Museo yhtyy Etelä-Savon ELY-keskuksen lausuntoon (694/2022) ja huomioon, että torille edes voisi sijoittaa muita pysyviä rakennuksia, kuin asemakaavassa osoitetut ns. Muikku-rakennus ja pysäköintilaitoksen edellyttämät rakenteet.

113 / 14.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-59234, Enonkoski: Kuvioille on tulossa harvennushakkuut eikä niille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Muinaisjäännösmerkinnät on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa kasata puutavaraa tai hakkuujätettä eikä asumuspainanteeseen tai pyyntikuoppaan saa kajota esim. ajamalla metsäkoneilla niiden yli. Puutavaran varastointia suunniteltaessa on huomioita myös kuvioiden tuntumassa oleva kivikautinen asuinpaikka.

114 / 14.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-59611, Juva: Kuviolle on tulossa uudistamishakkuu ja laikutus eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei varustusten yli ajeta metsäkoneilla eikä niiden päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Laikutus on muinaismuistolain mukaan kielletty 2 metriä lähempänä muinaisjäännöksen näkyviä ulkoreunoja.

115 / 27.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-60202, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa siemenpuuhakkuu ja luontainen uudistus sekä mekaaninen raivaus. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

116 / 27.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-60213, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueille ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

117 / 27.7.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-60442, Savonlinna: Kuviolle on tulossa avohakkuu ja kaivurilaikutus eikä sille ole estettä, koska ilmoituksen mukaan muinaisjäännös jää hakkuun ulkopuolelle.

Muinaisjäännös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei kuitenkaan saa varastoida muinaisjäännösten päälle eikä niiden yli ajaa metsäkoneilla. Muinaismuistolain 5 § mukaan suoja-alueen leveys on kaksi metriä muinaisjäännöksen näkyvistä ulkorajoista, joten laikutus tuota lähempänä muinaisjäännöstä on kielletty.

118 / 4.8.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-62793, Sulkava: Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännökset on kuitenkin huomioitava niin, ettei niiden päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Kivikautisella asuinpaikalla on pieni asumuspainanne, jonka yli ei saa ajaa metsäkoneilla.

119 / 5.8.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-63493, Savonlinna: kuvioille on tulossa harvennushakkuut eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännökset on kuitenkin huomioitava niin, ettei niiden päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla. Muinaisjäännökset on huomioitu asianmukaisesti metsänkäyttöilmoituksessa ja ilmoituksen mukaan ne on merkitty myös maastossa.

120 / 5.8.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-63409, Sulkava: kuvioille on tulossa avohakkuu ja laikutus. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta laikutus on kielletty muinaisjäännösalueella. Muinaisjäännösalueelle ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä asumuspainanteiden yli saa ajaa metsäkoneilla. Asumuspainanteet on jo aiemmin merkitty maastossa.

121 / 5.8.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-63471, Sulkava: kuvioille on tulossa avohakkuu ja äestys. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta äestys on kielletty muinaismuistolain 5 § mukaan kielletty kahta metriä lähempänä muinaisjäännöksen näkyviä ulkorajoja. Muinaisjäännösalueelle ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä sen yli saa ajaa metsäkoneilla. Muinaisjäännös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa ja merkitty maastossa.

122 / 10.8.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-62781, Kangasniemi: Kuviolle on tulossa kasvatusharvennus eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei kuitenkaan saa varastoida muinaisjäännösalueelle.

123 / 15.8.2022 Huosiosjoen kalataloudellinen kunnostus, Koikkala, Juva: Suunnittelualueella sijaitseva Koikkalan mylly on Etelä-Savon maakuntakaavassa (2016) merkitty kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi: *Kohteen ja sen ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja erityispiirteet.* Yleiskaavassa (2005) Koikkalan myllyllä on sr-merkintä: *Rakennussuojelu- tai muu kulttuuriympäristön suojelukohde. Kohteessa sijaitsevien rakennusten purkamisen on kiellettyä ilman maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaista purkamislupaa. Luvasta on pyydettyvä maakuntaliiton ja alueellisen ympäristökeskuksen lausunto.* Myllyllä ei ole yleiskaavassa SM-merkintää, niin kuin suunnitelmassa sanottiin. Myllykoskella tehdään koneellista kunnostusta 40 m matkalla. Myllyn eteläpuolista koskialuetta on perattu jo aiemmin ja entisen myllyuoman erottava perkuukivikangas puretaan. Myös myllyn pohjoispuolista koskialuetta on kunnostettu aiemmin ja entisen myllypadon putouskorkeus on kynnystetty luonnonmukaisesti. Toimenpiteet eivät heikennä myllyrakennuksen arvoja, ja myllyn pohjoispuolen uomaa ei avarreta, jotta tulvavirtaamat eivät pääse heikentämään myllyn perustuspilareita.

Ohonlammen uittopato on tehty suunnitelman mukaan vuonna 1948. Paikalla on saattanut olla pato aikaisemminkin. Padossa on betoniseinät ja tukkiarina. Suunnitelman mukaan nykyisiin rakenteisiin ei tarvitse koskea. Vaikka kohdetta ei ole määritelty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi virallisissa inventoinneissa tai selvityksissä, toimii pato muistona ja merkinä joen aikaisemmasta käytöstä ja rakenteiden säilyminen on siten mitä toivottavinta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista suunnitelmaan.

124 / 15.8.2022 Asemakaavan muutos Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosa, Porrassalmenkatu 1, OAS: Asemakaavamuutoksen yhtenä tavoitteena on mahdollistaa uuden rakentaminen ja olemassa olevan rakennuksen säilyminen. Hankkijan talo on kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja yleiskaava ohjaa rakennuksen säilyttämiseen. Voimassa oleva asemakaava on jo vanha, joten museo pitää asemakaavan muutosta hyvänä hankkeena. Uudisrakentamisesta on hyvä olla luonnoksia/kuvia, joista näkee uudisrakentamisen asettumisen ympäristöön. Myös olevan rakennuksen tiedot on hyvä päivittää ja kaavaselostukseen liittää valokuvia nykytilanteesta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole huomauttamista. Alueella mahdollisesti olleet kiinteät muinaisjäännökset ovat tuhoutuneet myöhemmässä maankäytössä eikä esim. arkeologiselle inventoinnille ole tarvetta.

125 / 17.8.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-66342, Enonkoski: Kuviolle on tulossa avohakkuu ja laikkumätästys eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puustoa voi poistaa vapaasti myös muinaisjäännösalueelta. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa kasata puutavaraa tai hakkuujätettä. Muinaismuistolain 5 § mukaan muinaisjäännöksen suoja-alueen leveys on kaksi metriä muinaisjäännöksen näkyvistä ulkorajoista, ellei muinaisjäännöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen rajoja ei ole vahvistettu. Näin ollen laikkumätästys on kielletty kahta metriä lähempänä kuoppien näkyviä ulkoreunoja ja myös metsäkoneilla kuoppien yli ajaminen on kielletty. Savonlinnan museon arkeologi tarkistaa kuoppien sijainnin ja merkitsee tarvittaessa kuopat maastoon ennen töiden aloittamista.

126 / 30.8.2022 Metsänkätöilmoitukset 1-2022-67880 ja 1-2022-67943, Savonlinna: Kuvioille on tulossa avohakkuu ja harvennushakkuu eikä niille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Savonlinnan museo suosittelee, että mahdollisuuksien mukaan hakkuut tehdään maan ollessa roudassa, jolloin metsäkoneiden liikkuminen ei aiheuta vahinkoa vanhalle tiepohjalle.

127 / 30.9.2022 Saimaa-Siikajärvi rantaosayleiskaavan muutosehdotus, Sulkava: Kaavamuutokseen kuuluu 19 kohdetta eri puolilla kaava-aluetta. Kaava koskee pääsääntöisesti vain yksittäisiä rantarakennuspaikkoja tai pienialaisia alueita. Luonnosvaiheen jälkeen kaavamuutosalueeseen on otettu kaksi uutta kohdetta; Lammakko ja Hepolahti. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista kaavamuutoksesta.

~~128 / 7.9.2022 Kuortin asemakaavan muutos ja laajennus korttelissa 57, ehdotus: tuplana, nro 138~~

129 / 7.9.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-70157, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa uudistushakkuu ja luontainen uudistus ilman maanmuokkausta eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolelta estettä. Muinaisjäännökset on kuitenkin huomioitava niin, ettei niiden päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

130 / 7.9.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-70329, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa ylispuiden poisto eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolelta estettä. Alue on pääosin vanhaa peltoa ja pihamaata.

131 / 7.9.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-71805, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Kuvioille on tulossa harvennushakkuut eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

132 / 30.9.2022 Rantajoentie 14, asemakaavan muutos, Mikkeli: Suunnitelma-alue on rakentamaton lähivirkistysaluetta. Muutosalueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä kohde ole maisemallisesti merkittävällä alueella.

133 / 7.9.2022 Metsänkäyttöilmoitus 12022-74098, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa.

134 / 7.9.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-74103, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa.

135 / 7.9.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-74104, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa eikä sen yli ajeta metsäkoneilla.

136 / 7.9.2022 Maakaapeleiden kaivu Juoneennurmen muinaisjäännösalueella, Mikkeli: ELTEL Networks Oy:n suunnittelema kaapelireitti kulkisi Juoneennurmen talolle vievän tien itäpuolella ja maanomistajan ehdottama reitti pellolla muinaisjäännösalueen linjauksen länsirajaa. Kaapelia varten kaivetaan noin metrin syvyinen ja 40 cm levyinen ura. Sen lisäksi Juoneennurmen talon pohjoispuolelta, röykkiöalueelta, poistetaan ilmajohto ja pylväitä.

Kaapelien kaivamiselle ei ole estettä. Suunnitellut reitit sivuavat muinaisjäännösalueita, joten jos kaivettaessa löydetään merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, työ on muinaismuistolain 295/63 nojalla keskeytettävä ja asiasta ilmoitettava museoviranomaiselle. Juoneennurmen talon pohjoispuolella olevien röykkiöiden yli ei saa ajaa työkoneilla eikä niitä muutenkaan vahingoittaa, kun poistetaan ilmajohtojen pylväitä.

137 / 7.9.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-73561, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa harvennushakkuu ja siemenpuuhakkuu sekä kevyt kaivuriläikutus. Metsänkäsittelylle ei ole estettä, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä

138 / 7.9.2022 Asemakaavan muutos ja laajennus korttelissa 57, Pertunmaa: Kaavaehdotuksessa Viisarinmäentie on osoitettu km-merkinnällä ja merkintä on muutettu loppumaan mutkaan ennen uudempaa perua olevaa Höltän Kylätietä. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista kaavaehdotuksesta.

139 / 20.9.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-79051, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä pyyntikuoppien yli saa ajaa metsäkoneilla. Puuta voi poistaa vapaasti. Muinaisjäännös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa

140 / 17.10.2022 Ak ja ak muutosluonnos, Moisiantie 5-11, Mikkeli: Kaikki osayleiskaavassa sr-merkinnöin huomioidut rakennuskohteet ja sk-1 -alue sekä RKY-alue on huomioitu myös asemakaavaluonnoksessa. Vaikutusten arviointi sekä rakennuskannan ja maiseman kuvaus on kaavaselostuksessa vielä tässä vaiheessa kaavatyötä suppeaa, joka toivottavasti tarkentuu ehdotusvaiheeseen. Kaavamutosalueen kulttuuriympäristöselvitys ja Moision koulun rakennushistoriallinen selvitys ovat tekeillä ja valmistuvat ehdotusvaiheeseen mennessä. Kaavan kulttuuriympäristöasioihin pystyy ottamaan vielä tarkemmin kantaa selvitysten valmistuttua.

Valtakunnallisesti merkittävälle alueelle sijoittuu reilusti uudisrakentamista. Melkein kaikki uudisrakentaminen RKY-alueella on asuinrakentamista. Rakennusten pääasialliseksi maksimikorkeudeksi on osoitettu I-II, mikä on alueelle sopiva. Paikoin uudistonteille on osoitettu myös IV ja V-kerroksista

rakennusala, joiden maisemavaikutusta tulee pohtia. Karjalammentien ja Porrassalmenkadun reunassa oleva rakennusala ulottuu melkein Porrassalmentien reunaan. Osayleiskaavassa Porrassalmentiellä on kaavamerkintä yt/kk/ht-2 ja kaavamääräyksessä todetaan mm., että ”tieympäristöä ei saa muuttaa”. Jotta tieympäristö ei muuttuisi liiaksi tulisi varmistaa, että tien ja mahdollisen rakennuksen väliin jää luonnonmukaista tilaa. Porrassalmen maisemahoitosuunnitelmassa kaavaluonnoksen Moisiontien, Karjalammentien ja Latokalliontien yhtymäkohtaan on merkitty maisemassa merkittävä yksittäispuu, puuryhmä tai puurivi- tai kuja. Mahdollisten maisemapuiden säilyttäminen tai poistaminen ja toimen vaikutusten arviointi on hyvä tulla esiin kaavassa.

Luonnoksen sr-1 ja sr-2 kaavamerkintöjen kaavamääräyksissä ei ole mitään eroa ja virkatalon maakellari sisältyy sekä sr-2 merkintään, että sr-3 merkintään. Kohteiden erottelu sr-1 ja sr-2 kohteisiin on turhaa, jos kaavamääräykset ovat samat. Museo suhtautuu kriittisesti sr-1 ja sr-2 kaavamääräysten kohtaan, jossa sanotaan, että ”säilytettäviä rakennuksia saa laajentaa ottaen huomioon rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokkaan tai kaupunkikuvan kannalta merkittävän luonteen säilymisen”. Laajennus voi hyvin ja huolella suunniteltuna olla mahdollista, mutta pääsääntöisesti mahdollinen lisätilan tarve tulisi suunnitella muulla tavalla. Muuten sr-1 ja sr-2 kaavamääräys on hyvä ja kohteiden arvot säilyttävä. Kaavakartalla tai kaavaselostuksessa ei ole eritelty suojeltavien rakennusten nykyistä kerros- ja rakennusala. Asia tulee tarkastaa joko kaavakartalla tai tuoda selostuksessa selkeästi esiin, mihin rakennuksiin sr-merkintä tonteilla kohdistuu.

Kaava-alueella sijaitsee Moisionpellon laaja muinaismuistoalue sekä Latokallion polttokenttäkalmisto, jotka ovat muinaismuistolain (295/63) suojelemia. Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut (Kreetta Lesell) inventoi aluetta 2011, joten laajalle arkeologiselle inventoinnille ei ole tarvetta. Moision (Kiialan) keskiaikainen kartano on sijainnut sairaalan tienoilla, joten on mahdollista, että rakentamattomilla alueilla on säilynyt myös keskiaikaisia rakenteita.

Kaavaluonnoksessa uusi Latokalliontie ja ulkoilureitti on linjattu Moisionpellon muinaisjäännösalueen pohjois- ja länsireunaan. Savonlinnan museo viittaa muinaismuistolain 13 § ja esittää, että kaavoituksen vaikutuksista kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja mahdollisesti tarvittavista tutkimuksista järjestetään neuvottelu, jossa ovat mukana Mikkelin kaupunki, Metsähallitus, FCG Finnish Consulting Group, Museovirasto ja Savonlinnan museo sekä mahdolliset muut asiaan liittyvät tahot.

141 / 30.9.2022 Suomenniemen nuorisoseurantalon vesikaton korjaus, Mikkelä: Nykyinen vesikate on punaruskeaksi maalattua profiilipeltiä ja vesikourut ovat valkoiset neliskantaiset. Liitemateriaalista ei käy ilmi nykyisen katteen asennusajankohta ja mitä sitä ennen on käytetty. Konesaumattu sinkitty pelti on perinteinen vaihtoehto katteeksi. Jalkarännit ovat olleet tyypillisiä veden johtamiseen pois katolta. Jos rakennuksessa on aikaisemmin ollut pelti jalkaränneillä, tulisi uuteen kattoon myös suunnitella jalkarännit.

142 / 26.9.2022 Rakennuksen purkaminen, Savolankatu 1, Savonlinna: Rakennusta ei ole suojeltu, mutta sillä on inventoinnissa todettu olevan rakennushistoriallista ja historiallista arvoa. Maankäyttö- ja rakennuslain §:n 139 mukaan purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista. Rakennuksen arvojen voidaan katsoa heikentyneen palon myötä siinä määrin, että rakennuksen purkamiselle ei ole estettä. Rakennuksen kulttuurihistoriallisen merkityksen vuoksi rakennus tulee vähintään valokuvata ennen purkamista. Museo pyytää rakennuksen omistajaa olemaan yhteydessä museon rakennustutkijaan dokumentoinnin järjestämiseksi.

143 / 14.10.2022 Sähköverkon saneeraus, Kangasniemi: Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan perusteella suunnitelma-alueelle sijoittuu kuusi rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta: Leskelä ja Suurola (kartoilla 12-13), Kuusiston riiji ja Leppäniemen kunnalliskoti (kartalla 15), Otto Mannisen synnyinpaikan muistomerkki (kartalla 26) ja Hokan koulu (kartalla 27). Kohteiden läheisyydessä vedetään

maakaapelia teiden varteen ja puretaan ilmajohtoa. Suunnitelma-alueet eivät sijoitu merkittäville maisema-alueille, mutta Suurolan ja Leskelän peltoaukealla on maisemallista arvoa, jota maakaapelin veto ja ilmajohtojen purku ei heikennä. Otto Mannisen synnyinpaikan muistomerkki ja Kuusiston riihi sijaitsevat tien välittömässä läheisyydessä mikä pyydetään ottamaan huomioon kaapelisuunnitelmissa.

Leskelän kivistinen asuinpaikka (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.213010005>) saattaa jatkua muinaisjäännösrekisterin rajausta etelämmäksi ja Pekon alueelta on historiallisen ajan rahalöytöjä, mutta sähköverkon saneerauksella ei ole vaikutusta niihin.

144 / 26.9.2022 Poikkeamislupahakemus, Muurikintie 3, Mikkeli: Vireillä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä tehdään tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit, joita ei ole vielä käytössä. Museo yhtyy Etelä-Savon ELY-keskuksen lausuntoon ESAELY/954/202, että poikkeamislupahakemuksen ja purkamislupahakemuksen mukainen toiminta voi tuottaa tässä vaiheessa haittaa kaavoitukselle.

145 / 1.11.2022 Metsäkonttorintie, asemakaavamuutos, luonnos, Savonlinna: Kaavaselostuksessa on hyvin esitetty alueen rakennuskanta ja historiaa. Luonnoksessa sr-1 merkintä osoitetaan kohteille Metsäkonttorinkuja 6, Kerhotie 12, Metsäkonttorintie 3, Metsäkonttorintie 5, Metsäkonttorintie 7 ja Metsäkonttorintie 9. Sr-1 rakennusten tonteille osoitetaan myös merkintä /s. Pumppurakennukselle, Kerhotie 6, osoitetaan sr-2 merkintä.

Metsäkonttorintie 3:n vanhalle talousrakennukselle tulee harkita omaa sr-merkintää. Myös Metsäkonttorinkuja 6:n talousrakennus vaikuttaa olevan kaavaselostuksen valokuvan perusteella vanhempaa rakennuskantaa ja oma sr-merkintä turvaisi niiden arvojen säilymistä /s-aluemerkintää tehokkaammin. Metsäkonttorintie 11 ja 13 ovat taas alueen modernimpaa rakennuskantaa, joille tulee myös harkita omaa sr-merkintää, vaikka /s-merkintä turvaa niiden arvoja jossain määrin. Rakennuksilla on todettu olevan rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa ja ne on lisäksi merkitty vireillä olevassa strategisessa yleiskaavassa suojelurakennuksiksi, mikä puoltaa niiden sr-merkintää.

Sr-2 kaavamääräykseen tulee harkita mainintaa sr-1 kaavamääräyksen tapaan, että rakennuksen ulkoasun ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää ja rakennuksen ulkoasuun tai historialliseen arvoon vaikuttavista toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kyrönniemenkatu 4:n mahdolliset arvot ja siten suojelun tarve olisi hyvä selvittää tarkemmin, sillä se on vireillä olevassa strategisessa yleiskaavassa merkitty suojelurakennukseksi ja yksityiskohtaisemman suunnittelun ja lupakäsittelyn yhteydessä tehtävää modernin rakennusperinnön täydennysinventoinnin tarveharkintaa varten laadittuun kohdeluetteloon.

Metsäkonttorinkujan ortodoksihautausmaan laajuus on selvitetty arkeologisilla tutkimuksilla vuonna 2021 (Maanala Oy) ja tämä muinaismuistolain suojelema kiinteä muinaisjäännös on merkitty kaavaluonnokseen ja varustettu asianmukaisella kaavamääräyksellä.

146 / 14.10.2022 Sähköverkon saneeraus, Häränsalmen ja Vaahersalon alue, Savonlinna: Suunnittelualueelle ei sijoitu merkittäviä maisema-alueita. Suunnittelualueelle sijoittuu yksi rakennetun kulttuuriympäristön kohde, Itä-Karjalan kansanopisto, jonka läheisyydessä ja pihapiirissä puretaan ilmajohtoa ja vedetään uutta maakaapelia, jotka eivät heikennä kohteen arvoja.

Suunnittelualueella on viime sotien aikaisen ns. Salpalinjan varustuksia. Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemaa kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Näin ollen Savonlinnan museo suosittelee, että Salpalinjan varustukset kierretään maakaapelointia tehtäessä silloin, kun se on mahdollista eikä niiden yli ajeta työkoneilla.

147 / 18.10.2022 Puistomuuntamo, Vehmaan kartano, Juva: Museo ehdottaa arvokkaalle kulttuurimaisema-alueelle maisemaan hieman paremmin sopeutuvaa lautaverhoitua muuntamoa, jonka laudat voivat olla maalaamattomat. Muuntamon pohjaväri voi olla esitetty harmaa tai esim. ruskeaan vivahtava vihreä esim. RAL 6008/6022. Muuntamon sijainti olevien rakennusten ja tien läheisyydessä varsinaisesta pihapiiristä sivussa (yleiskaavan at/s- ja sr-alueista sivussa) on sopiva, mutta vielä parempi olisi, jos muuntamolle löytyisi mahdollisuuksien mukaan huomaamattomampi paikka laitumen/puuston reunasta.

148 / 28.10.2022 Loukion myllyn kivijalan purkaminen, Juva: Esitetty hallittu purkaminen on mahdollista, kunhan seinien tuki pystytään varmistamaan ja toimenpide ei vahingoita rakennusta. Purkaminen on tehtävä vain tarvittavilta osin ja työvaiheet on hyvä dokumentoida valokuvaten. Purettavat kivet tulee kasata sopivaan paikkaan, jotta ne voidaan latoa takaisin alkuperäiseen malliin. Isoimmat kivet voidaan numeroida helpottamaan takaisin kasausta. Jos kivijalan korjaus ei ole heti mahdollista, tulee seinä tukea siihen asti. Kivijalan liikkumisen ja romahtamisen perimmäinen syy on hyvä selvittää, jotta löydetään oikea tapa esimerkiksi mahdolliseen perustusten tukemiseen ja estetään jatkossa kivijalan liikkuminen.

Pohjois-Pohjanmaan korjausrakentamiskeskuksen julkaisussa Luonnonkiviset rakenteet –kivinavetat (2004) on perustietoa ja yleisiä korjauseriaatteita luonnonkivisistä rakenteista ja materiaaleista:
https://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=e3ab2078-fd58-498d-93ee-6389344c22ae&groupId=311734

149 / 16.11.2022 Länsiosan rantaosayleiskaavan ja Toivola-Mynttilä-Peruvesi rantaosayleiskaavan muutokset, OAS, Mäntyharju: Suunnittelualueille ei sijoitu tunnettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai maisema-alueita. Kohde 11 kiinteistö rajoittuu vanhaan Suureen Savontiehen, joka on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) ja huomioitu Etelä-Savon maakuntakaavassa (2010/2016) maV-merkinnällä. Kaavamuuutos lomarakentamisesta vakituiseen asumiseen ei heikennä tien arvoja. Kaavamutoksista ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomauttamista.

150 / 1.11.2022 Järvi-Suomen Energia Oy Juva - Visulahti 110 kV voimajohdon saneeraus: Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan mukaan voimajohdon varrelle tai sen läheisyyteen sijoittuu viisi rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta ja kaksi aluetta: Ukkola, Kierokallio, Ylätalo, Maivala; Loukion mylly, Loukion kartano sekä Maivala ja Juvan kartanot, Inkilä, Loukio ja Tietti. Voimajohto noudattaa pääasiassa vanhaa johtolinjausta ja sillä ei siten ole merkittäviä heikentäviä vaikutuksia kulttuuriperintökohteiden arvoille.

Maivalan kylämaisema on kulttuuriympäristön ja/tai maiseman kannalta maakunnallisesti merkittävää aluetta (Etelä-Savon maakuntakaava 2010/2016) ja Loukio-Inkilä-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Juvan kartanot (RKY 2009). RKY-alue on huomioitu myös Etelä-Savon maakuntakaavassa merkinnällä maV ja osa alueesta on huomioitu myös yleiskaavassa. Maivalan ja Loukio-Inkilän alueilla pylväiden sijoittelua peltoalueille tulee mahdollisuuksien mukaan välttää.

Inkilän ja Loukionjoen väliseltä alueelta on tehty mm. rautakautisia esinelöytöjä, jotka viittaavat muinaismuistolain 295/63 suojelemien kiinteiden muinaisjäännösten olemassaoloon. Näin ollen Savonlinnan museo pyytää nähtäväksi tuon välin pylväiden sijoitussuunnitelman suunnitelman valmistuttua.

151 / 14.10.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-78057, Puumala: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa ensiharvennus ja uudistushakkuu ja laikutus. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä ja puuta voi poistaa vapaasti, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä asumuspainanteiden yli saa ajaa metsäkoneilla. Savonlinnan museon arkeologi merkitsee tarvittaessa asumuspainanteet maastossa.

152 / 14.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-83694, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäyttelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä ja puuta voi poistaa vapaasti, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

153 / 18.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-77851, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa ensiharvennus. Metsänkäyttelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Puuta voi poistaa vapaasti.

154 / 18.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-83839, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäyttelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä ja puuta voi poistaa vapaasti, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

155 / 18.10.2022 Tahinniemi, Pieksämäki: Kiinteistöyhtymä on pyytänyt Savonlinnan museolta lausuntoa Pieksämäen Tahinniemen alueen arkeologisesta tutkimustarpeesta tulevaa ranta-asemakaavoitusta varten. Lausunnon pyytäjän tarkoituksena on kaavoittaa Tahinniemen pohjoisosaan omarantainen asuinalue. RA-alueiksi suunnitellut alueet ovat lausuntopyyntöön liitteenä.

Mikroliitti Oy teki arkeologisia kaivauksia Tahinniemessä 1985 ja 1986 sekä teki yhden päivän inventoinnin 2021. Inventoinnin tavoite oli selvittää alueen kiinteät muinaisjäännökset ja muut suojeltaviksi katsottavat arkeologiset jäännökset.

Näiden tutkimusten perusteella Savonlinnan museo toteaa, että alueella on arkeologinen tutkimustarve ja esittää, että

- 1) varmistetaan, ettei kivikautinen asuinpaikka Pieksämäki Tahinniemi 1 jatku sen pohjoispuolelle suunnitellulle RA-alueelle tekemällä riittävä koekuopitus asuinpaikan pohjoisosaan tai vaihtoehtoisesti pienentämällä pohjoisinta RA-aluetta
- 2) vuoden 2021 inventoinnin kohteen Pieksämäki Tahinniemi 2 funktio selvitetään riittävällä kaivaustutkimuksella;
- 3) raudanvalmistuspaikalla Pieksämäki Tahinniemi 3 selvitetään, onko kohteessa raudansulatusuunin jäänteitä ja selvitetään raudanvalmistuspaikan kokonaisuus esim. metallinilmallisella ja maanäyttekairalla;
- 4) mahdollisen kiinteän muinaisjäännöksen Pieksämäki Tahinniemi 4 alueelle tehdään lisää koekuoppia sen varmistamiseksi, ettei alueella ole muinaismuistolain suojaamaa kiinteää muinaisjäännöstä ja
- 5) huomioidaan Tahinniemi 1 ja tarvittaessa muutkin kiinteät muinaisjäännökset, ellei niitä ole tutkittu kokonaan, alueen tiestöä ja muuta infrastruktuuria rakennettaessa.

Mahdollisen tutkimuksen tekijän on haettava asianmukaiset luvat Museovirastolta.

156 / 18.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-92247, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa ensiharvennus. Metsänkäyttelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä pyyntikuoppien yli saa ajaa metsäkoneilla. Puuta voi poistaa vapaasti. Muinaisjäännös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa.

157 / 18.11.2022 Heimarin ranta-asemakaava, Mikkeli: Maakunnallisesti arvokas maisema-alue on merkitty asiallisesti kaavakarttaan. Kaava ohjaa yhtenäisen rakentamisen ja värityksen huomioimiseen, sekä ma-alueella huomioimaan uudisrakentamisen sopeutumisen maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöihin ja niiden muodostamaan kokonaisuuteen ja edesauttamaan alueen ominaislaadun säilyttämistä.

Pääosa rakentamisesta on sijoitettu kiitettävästi yleiskaavan mukaiselle RM-alueelle. RM-alueelle sijoittuu myös oleva rakennuskanta.

Ranta-alueen eteläosaan vesialueelle on osoitettu alue kelluville tai paaluille sijoittuville loma-asunnoille (villoille). Alueiden rakennusoikeus on 600 k-m². Alue on tarkoitus toteuttaa siten, että kulku villoille tapahtuu paalujen päälle rakennettuja kapeahkoja laitureita pitkin. Aikaisemmassa kaavaversiossa myös pohjoiseen oli osoitettu kelluvia villoja ja villojen sijoittuminen rakennusalalla oli hieman erilainen. Uusimmassa versiossa villat sijoittuvat melko lähelle viereistä Auralan suojeltua huvilaa ja niiden mielekkyyttä arvokkaalla maisema-alueella ja herkällä ranta-alueella tulee vielä harkita tarkasti. Kaava-aineiston havainnekuvat olisivat voineet olla realistisempia, jotta maisemavaikutuksista olisi saanut vielä paremman käsityksen.

Hotellin pohjoispuoleinen peltoalue on VL-2 kaavamerkinnän määräyksellä esitetty säilytettäväksi avoimena peltoalueena, mikä on hyvä asia. Harmillisesti peltoalue kylläkin hieman pienenee. Sarvenrannantien varteen yleiskaavan MT-alueelle sijoitetaan myös parkkipaikka, joka vie tilaa pellolta. Hotellin eteläpuolinen peltoalue tulee kaavamääräyksen VL-1 mukaan ensisijaisesti säilyttää viljeltyinä, mutta peltoalueelle osoitetaan kuitenkin pelikenttiä ja pysäköintialuetta. Pysäköintialue ja oletettavasti myös pelikentät eivät kaukaa ja matalalta katsottuna niin erotu maisemassa ja avoimuus säilyy, mutta lähempää tarkasteltuna alue muuttuu varsinkin tunnelmaltaan. Suunnitellut pelikentät ja ainakin osin pysäköintialue sijoittuvat yleiskaavan M-1-alueelle, joka on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Parkkipaikkojen sijoittamisella peltojen reunaan on pyritty mahdollisimman hyvään huomaamattomuuteen ja niiden teko tasaiselle puustottomalle maalle on toki helpompaa, kuin kaataa vaikka metsää.

Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

158 / 20.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-85284, Kangasniemi: Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei kuitenkaan saa varastoida muinaisjäännösalueelle.

159 / 20.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-87700, Savonlinna: Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole muinaismuistolain puolelta estettä. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei kuitenkaan saa varastoida kuppikiven päälle eikä kajota siihen esim. metsäkoneilla liikuttaessa.

160 / 11.11.2022 Puumala, Kirkonkylä, kortteli 3: Kaavaluonnoksessa päätöstä jättää entinen Säästöpankin talo ilman suojelumerkintää perustellaan kohteen arvon heikkenemisellä, sillä yhtenäisen katunäkymä viereisen jo puretun Osuuspankin talon kanssa on erityisesti heikentynyt. Kulttuuriympäristöselvityksessä kohteella on katsottu olevan rakennushistoriallisia arvoja (s. 51) julkisivumateriaaleiltaan hienopiirteisenä 1950-luvun arkkitehtuurina. Tämän arvon heikkeneminen ei käy ilmi kaavaselostuksesta ja kaavaselostukseen tulisivat päivittää ajantasaiset valokuvat kohteesta, mutta myös tarkentaa kohteen tietoja mm. suunnittelijatiedolla ja mahdollisilla tehdyillä suurimmilla muutoksilla.

Kohteen purkamisen mahdollistaminen jättämällä kohde ilman säilyttävää kaavamerkintää heikentää Puumalan kirkonkylän katukuvan historiallista kerroksellisuutta. Vuoden 2012 selvityksen perusteella kohteen ulkoasu on säilynyt pitkälti alkuperäisenä ja sen rakennushistoriallisen sekä maisemallisen arvon perusteella museo suosittelee kohteelle säilyttävää kaavamerkintää (MRL § 54), vaikka maisemallisesti sen arvo olisikin heikentynyt viereisen talon purun myötä.

Alueen arvokas kulttuurimaisema on huomioitu kaavakartan yleismääräyksessä. Tontin 1 rakennusalan ulottaminen tontin Keskustien puoleiseen reunaan mahdollistaisi tiiviimmän katukuvan Keskustielle ja voisi luoda yhtenäisyyttä tontin eteläpuolisten naapurirakennusten kanssa.

Asemakaavan muutoksesta ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

161 / 20.10.2022 Metsänkäyttöilmoitukset 1-2022-90026, 1-2022-90027 ja 1-2022-90032, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemissa kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Metsänkätölle ei ole estettä. Savonlinnan museo kuitenkin suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

162 / 25.10.2022 Puruvedentie 28 aurinkopaneelit, Savonlinna: Puruvedentie 28 piharakennuksen katolle esitetään asennettavaksi yhteensä 32 kpl aurinkopaneeleita, 16 kummallekin puolelle lappeiden eteläpäätyyn. Paneeleita sijoittuu 9,5 m x 3,5 m kentäksi kummallekin puolelle kattoa. Lappeet antavat kaakkoon ja luoteeseen. Piharakennuksessa on tumma peltikatto ja paneelit tulevat olemaan mustia. Aineistosta ei käy ilmi paneeleilla saatavan energian merkitys kohteen kokonaisenergiataloudelle eikä tarkempia tietoja paneelien mallista ja asennustavasta. Muutokselle on perusteluja, jos paneeleista saatava hyöty on merkittävää kohteen energiaomavaraisuudelle, ja haitat maisemaan ja rakennukselle eivät ole merkittäviä.

Aurinkopaneeli on modernina ja näkyvänä laitteena vieras elementti perinteiseen piharakennukseen. Paneelien sijoittaminen katolle huomaamattomasti ei ole täysin mahdollista ja lappeet eivät sijoitu aivan parhaimpaan ilmansuuntaan energian tuotto-odotuksen kannalta. Piharakennus sijaitsee tontin reunassa ja sen kaakkoissivu antaa naapurin rivitalon takapihalle ja luoteissivu sisäpihalle. Katutasolta katsottuna päärakennus peittää piharakennuksen lännestä Puruvedentietä tultaessa, mutta se näkyy osin Puruvedentielle rantaan mentäessä ja vielä selvemmin Joughenniementielle. Hankkeen vaikutus maisemaan kirkonmäeltä katsottuna tulee tarkastaa.

Katutasolta tarkasteltuna paneelit sopivat maisemallisesti paremmin kaakkoislappeelle, joka antaa pois päin RKY-alueelta ja maisemallisesti tärkeimmiltä katunäkymiltä, eikä lappeella ole piippuja tai muita läpivientejä vaikeuttamassa paneelien sijoittamista. Jos paneelien asentamiseen vesikatolle päädytään, tulee paneelit asentaa lappeen suuntaisesti ja ennen asennusta varmistaa rakenteiden ja katteen kestävyys. Paneelien asennus ei saa vaurioittaa kattorakenteita tai katetta, ja katteen huolto tulee mahdollistua.

163 / 28.11.2022 Mikkeli, Ristiina, Sotakoulun ranta, ak muutosluonnos: Alueelta on tehty yleiskaavatasoinen kulttuuriympäristöselvitys 2011 (Ahola). Alueelta laaditaan vielä kulttuurimaisemainventointi ja maisemaselvitys sekä Brahentie 53:n inventointi. Kaava-aineiston mukaan selvityksen tulokset otetaan huomioon kaavan ehdotusvaiheen aikana. Selvitysten valmistuttua kaavaratkaisuihin pystyy ottamaan vielä paremmin kantaa.

Maisemaselvitys tuonee asiaan selvyyttä, mutta AL-1 alueen laajentumisen mielekkyyttä peltoalueelle ja järvinäkymän mahdollista heikentymistä Puustellintieltä on hyvä vielä pohtia. Aholan kulttuuriympäristöselvityksen (2011) mukaan Mestausahon ja puustellin välinen avara maisema on Ristiinan vanhan kuntakeskuksen kokonaisuuden kannalta tärkeä. Noin puustellin kohdalla tien länsipuolella on kuusirivistö merkitty VL/s-merkinnällä, mutta sijoittuuko tien itäpuolelle Brahentien ja kevyen liikenteen väylän väliin myös maisemallisesti arvokasta kuusirivistöä? RKY-alueelle osoitetaan uudisrakentamista ja erityistä tarkkuutta ja harkintaa tulee osoittaa rakennusten sopeutumisessa alueelle ja kaupunkikuvaan. Kaavaselostuksen mukaan kaupunkikuvan kannalta keskeisille Brahentien varren korttelialueille laaditaan kaavaehdotusvaiheessa yksityiskohtaisemmat rakennustapaohjeet, mikä auttaa muutoksen hallintaan.

Suurin osa luonnoksen kaavamerkinnoista tarkentunee ehdotusvaiheeseen. Rakennussuojelumerkinnoissa tulee tuoda ilmi, ettei rakennuksia saa purkaa, muutoksista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto (kirkon ja tapulin kohdalla Museoviraston lausunto) eikä rakennusten kulttuurihistoriallisia arvoja saa

heikentää/arvokkaan luonteen tulee säilyä. RKY-alueen on hyvä näkyä myös kaavakartalla tai yleismääräyksissä.

Puustellin, kirkon alueen, pappilan ja kansakoulun tonteille tulee harkita myös esim. aluemerkinä /s tai tarkentavia määräyksiä kaavamerkintöihin. Kirkon alueeseen kuuluu vanhaa kiviaitaa ja puustelliin puistomainen eduspiha ja jäänteitä kiviaidasta, joiden varjelua istutettava alueen osa -merkintä osaltaan edistää. Pappilan tonttiin kuuluu piharakennuksia, jotka muodostavat kokonaisuuden päärakennuksen kanssa (Ahola 2011, 55). Pappilan ja järven väliin on osoitettu rakennusala, jossa tulee ottaa huomioon pappilan ja sen piharakennusten kokonaisuus uudisrakennusten sijoittelussa. Entisen kansakoulurakennuksen pihapiiriin kuuluu oleellisena osana 1930-luvun ulkorakennus.

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut on tehnyt arkeologisen inventoinnin, jossa inventoitiin myös nyt muutettavan asemakaavan alueella (Ristiinan kirkonseudun strategisen yleiskaava-alueen arkeologinen inventointi, 2018). Näin ollen tarvetta arkeologiselle inventoinnille ei ole.

Ristiinan vanha hautausmaa, ns. Alahautausmaa, on huomioitu kaavassa merkinnällä VL/SM (lähivirkistysalue, jolla sijaitsee muinaisjäännösalue) ja kaavamääräyksellä, ettei alueella saa suorittaa maankaivuutöitä, mutta ympäristöhoidollisia toimenpiteitä, kuten välttämättömiä metsänhoitotoimenpiteitä, saa suorittaa. Savonlinnan museo esittää kaavamääräystä tarkennettavaksi niin, että siinä on maininta muinaismuistolaista sekä sen mukainen yksityiskohtaisempi suojelumääräys: *”Lähivirkistysalue, jolla sijaitsee muinaismuistolain 295/63 suojelema kiinteä muinaisjäännös. Muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu jäännökseen kajoaminen on kielletty ilman lain nojalla annettua lupaa. Ympäristöhoidollisista toimenpiteistä on pyydyttävä alueellisen vastuuseen lausunto.”*

Pöykkäänlahden venesatamaan on tarkoitus rakentaa uudet pistolaiturit olemassa olevien laitureiden väliin ja jatkaa venesataman eteläpään aallonmurtajaa. Rantaa on aikojen kuluessa ruopattu ja täytetty ja kaavamuutokset ovat varsin pieniä, joten Savonlinnan museo katsoo, ettei vedenalaiselle arkeologiselle inventoinnille ole tarvetta.

164 / 28.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-93530, Rantasalmi: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä ja puuta voi poistaa vapaasti, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Alueella olevien asumuspainanteiden yli ei saa ajaa metsäkoneilla eikä muutenkaan vahingoittaa niitä.

165 / 28.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-98644, Puumala: Ilmoituksen mukaan kuviot sijaitsevat muinaismuistoalueen ulkopuolella eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännösalueelle ei kuitenkaan saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

166 / 28.10.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-99728, Savonlinna: Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

167 / 28.10.2022 Ulkoilureittisuunnitelma Suurlahdentie-Astuvansalmi, Mikkeli: Savonlinnan museo toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa ulkoilureittisuunnitelmasta ja ns. läntisestä polkureitistä Astuvansalmen kalliomaalauksille.

168 / 24.11.2022 Mäntyharju, Mäntyharjun Torinkulma Oy:n ak-muutosehdotus: Savonlinnan museolla ei ole aikaisempaan lausuntoonsa lisättävää arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

169 / 16.11.2022 Rakennusten purkaminen, Tuomenvirrantie 7, Savonlinna: Hakemuksen liitteenä ei ollut valokuvia tai kunto- tai korjattavuusselvitystä, josta rakennusten nykytilanne olisi käynyt ilmi. Kohdetta ei ole suojeltu, mutta se on inventoinnissa (1996, osin päivitetty 2010 ja 2016) todettu olevan kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja omaavan rakennushistoriallisia arvoja. Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä (MRL 139 §).

Museon rakennustutkija kävi katsomassa rakennuksia 11.11.2022. Toisesta asuinrakennuksesta ja navetasta on romahtanut katto osin sisään. Kaikissa rakennuksissa näkyy hoidonpuutteesta ja käyttämättömyydestä johtuvia vaurioita. Aitta ja pihasauna ovat ulkoisesti tarkasteltuna parhaimmassa kunnossa, sillä niiden peltikatot ovat kunnossa. Toisessa asuinrakennuksessa on vielä tiilikatto ehjänä, mutta erittäin sammaleinen ja ainakin räystäät jo hajoamassa. Kyseinen rakennus on yksityiskohdiltaan rikkaampi (kissanpenkit, profiililtaan voimakas räystäs, uusgoottilainen päätyikkuna, takapihan ovi), kuin toinen asuinrakennus ja siten mielenkiintoinen. Kokonaisuus on paikallishistoriallisesti arvokas ja rakennusten purkaminen olisi menetys, joskin kattonsa osin menettäneiden rakennusten osalta ymmärrettävä toimenpide.

Jos purkamiseen päädytään, tulisi hyväkuntoisten ja korjattavissa olevien rakennusosien, kuten hirret, ikkunat, ovet, uuninluukut jne., uudelleenkäyttö mahdollistaa.

170 / 8.11.2022 Vesikatteen muutos, Simola, Mikkeli: Periaatteena kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen muutostöissä on se, että tehdään vain tarpeellinen. Uusimisen sijaan pyritään kunnostamaan, ja jos uusiminen on välttämätöntä, uusitaan entisillä materiaaleilla ja työtavoilla alkuperäisen rakenteen mukaisiksi.

Simolan vesikatteen korjausmahdollisuutta on tutkittu, mutta uusiminen on nähty pitkäkestoisempaan vaihtoehtona tiilien rapautumisen ja alusrakenteiden vaurioiden vuoksi. Esiitetty kattotiili on olevan katteen mukaisesti betonitiiltä, punainen ja kaksikouruinen, mutta yksityiskohdiltaan ei aivan entistä vastaava. Markkinoilla on yksityiskohdiltaan paremmin entisen tiilen kaltaista tuotetta, mutta lähinnä aikataulujen ja tekijöiden puutteen vuoksi vaihtoehtoa ei ole pystytty kunnolla selvittämään. Esiitetty tiilimalli ottaa nykyisen katteen piirteitä osin huomioon, mutta muidenkin vaihtoehtojen mahdollisuutta on hyvä vielä koittaa selvittää. Huonokuntoinen pärekate tiilien alta on mahdollista purkaa ja asentaa uusi aluskate, tai vaihtoehtoisesti pärekatteen voi paikata ja uusia tarvittavilta osin, ja vaurioituneet kattorakenteet uusia tai/ja vahvistaa kyllästämättömällä hyvälaatuisella puumateriaalilla. Räystäitä uusittaessa niiden rakenne säilytetään entisellään. Museo suosittelee räystäänaluslautojen uusimista olevan mukaan eli laudat kiinni toisissaan.

Muutostöissä tulee ottaa huomioon Museoviraston korjauskortti Tiilikaton korjaus:

<https://www.korjaustaito.fi/fi/korjauskortit/tiilikaton-korjaus>.

Korjausvaiheet on hyvä dokumentoida valokuvin ja säilyttää joitain tiiliä dokumenttina rakennuksen vaiheista. Jos katossa on hyviäkin tiiliä, kannattaa ne ottaa talteen ja esim. myymällä mahdollistaa niiden uusiokäyttö paikkatiilinä.

Korjaamalla/uusimalla vesikate arvokas rakennus saadaan säilymään pidempään kunnossa ja toimenpide on siten kannatettava. Esiitetyn suunnitelman mukainen kunnostus museon esittämin lisähuomioiden huomioi riittävällä tavalla kohteen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan luonteen.

171 / 10.11.2022 Lusto, Savonlinna: Muutospiirustusten mukaan pääaulaan rakennetaan lisää wc-, lokerikko- ja naulakkotilaa ja laajennusosassa henkilökunnan tiloissa varasto muutetaan wc-tilaksi. Savonlinnan museolla ei ole muutoksiin huomauttamista.

172 / 2.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-101486, Savonlinna: Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa suojuspuuhakkuu eikä maanmuokkaus ole taimikkoa perustettaessa tarpeen. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa eikä asumuspainanteiden yli ajeta metsäkoneilla. Asumuspainanteet merkitään tarvittaessa maastoon.

173 / 24.11.2022 Enonkosken kirkonkylän asemakaavan päivitys: Alueella on tehty rakennuskulttuurin tarkastelu ja kohteiden kuvaus (Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso 2016). Raportissa oli kartat, joihin kohteet oli merkitty, yksi valokuva/kohde (kuvat otettu 2014 ja 2015) ja lyhyt kuvaus sekä alustava ehdotus luokitteluksi. Kaava-aineistosta tai raportista ei käynyt ilmi, onko tarkastelun yhteydessä tehty esim. arkistotutkimusta, ja arvoluokitus oli kesken. Asemakaavaa varten tehtynä selvityksenä sen tarkkuus olisi voinut olla tarkempi. Modernin rakennusperinnön osalta ainakin kirjasto ja uudempi koulurakennus olisivat olleet vielä inventoinnin arvoisia kohteita.

Kaavaluonnoksessa on tunnistettu hyvin kaava-alueen merkittävimmät kulttuuriympäristökohteet ja -alueet. RKY-alue on osoitettu kaavaluonnoksessa rky-aluemerkinnällä. Kirkko on osoitettu srk-merkinnällä, maakunnallisesti merkittävät kohteet sr-merkinnällä ja paikallisesti merkittävät kohteet sr-1-merkinnällä. Maakunnallisesti merkittävä alue Enonkosken kirkonkylä näkyy kaavaluonnoskartalla yksittäisten rakennusten suojelumerkinnöin, mutta alueena ei.

Srk-kaavamääräystä tulee muuttaa muotoon: ”rakennukseen tai rakennelmaan kohdistuvissa toimenpiteissä on kuultava *Museovirasto*”. Museovirasto toimii asiantuntijana kirkkolaiilla suojelluissa kohteissa. Sr-1 kaavamääräys ei ole suosituksena kohteiden ja niiden kulttuurihistoriallisten arvojen säilymisen kannalta kovin vaikuttava ja voi vaikeuttaa mahdollisten lupapäätösten laadintaa.

Museo ehdottaa kaavakartalle lisättävän oma sr-merkintä kivisillan lähellä sijaitsevalle makasiinille, joka on ainut rakennus, joka on säilynyt kosken teollisuusajasta, ja joka ilmentää alueen teollista perintöä. Museo ehdottaa sr-1 merkintää myös kotiseutumuseon aitalle, joka sijaitsee entisen viljamakasiinin vieressä. Maakunnallisesti merkittävällä alueella sijaitsevien Kuokkasen kauppiastalon ja saunojen tarve säilyttävälle kaavamerkinnälle olisi hyvä myös tarkistaa. Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannassa kauppiastalo on katsottu kyläraitin ja kosken rantamaisemien historiallisen monipuolisuuden ja kyläkuvan kannalta tärkeäksi rakennukseksi. Saunat taas ovat ainoita kosken rannalla säilyneitä vanhempia pienrakennuksia.

174 / 11.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-100898, Mikkeli: Ilmoituksen mukaan kuvioille on tulossa suojuspuuhakkuu ja luontainen uudistus ja avohakkuu ja kääntömätästys. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Puuta voi poistaa vapaasti. Kuvion kaakkoisosassa 85 m ja 87,5 m korkeuskäyrien välissä on kivikautinen asuinpaikka, johon kajoaminen ilman lain nojalla annettua lupaa on kielletty, joten esitämme kuvion kaakkoisosalle noin 15 m leveydelle kääntömätästyksen sijaan luontaista uudistusta taimikkoa perustettaessa.

175 / 16.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-1003018, Savonlinna: Kuvion länsipuolella sijaitsee Kaunisniemen kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Kuvio ei ole muinaismuistoalueella eikä metsänkäsittelylle ole estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa eikä hakkuujätettä.

176 / 16.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-102942, Savonlinna: kivikautinen asuinpaikka on muinaismuistolain 295/63 suojelema kiinteä muinaisjäänös. Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain suojelema kiinteitä muinaisjäänöksiä, mutta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

Kuviolle 22.0 on tulossa harvennushakkuu eikä sille ole estettä. Puutavaraa ja hakkuujätettä ei saa varastoida muinaisjäänösalueelle.

Kuviolle 3.0 on tulossa avohakkuu ja laikutus sekä kuviolle 25.0 suojuspuuhakkuu ilman maanmuokkausta. Savonlinnan museo suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida Salpalinjan varustusten päälle eikä niiden yli ajeta metsäkoneilla.

177 / 16.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-104807, Savonlinna: Osin kuviolla sijaitsee mahdollinen raudanvalmistuspaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Muinaisjäänös on huomioitu asianmukaisesti metsänkäyttöilmoituksessa eikä metsänkäyttöilmoituksesta ole huomautettavaa.

178 / 21.11.2022 Ak-muutos, OAS, Mikkelin kaupungin 3. kaupunginosa (Kalevankangas), Vuorikatu, ESE: Kaava-alueelta on tehty hyvä rakennushistoriaselvitys vuonna 2016 (Ahola). Purettavaksi aiotulla 1950-luvun rakennuksella on kaupunkikuvallista arvoa ja rakennus omaa ulkoasunsa puolesta myös autenttisuusarvoja. Rakennuksen säilyttävä huomioiminen voimassa olevassa kaavassa on ollut perusteltua ja tulevaan kaavaselostukseen onkin oleellista avata rakennuksen nykytilannetta ja mitä muutoksia kohde on kokenut sitten vuoden 2016.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole huomauttamista. Alueella mahdollisesti olleet kiinteät muinaisjäänökset ovat tuhoutuneet myöhemmässä maankäytössä eikä esim. arkeologiselle inventoinnille ole tarvetta.

179 / 17.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-108753, Sulkava: Kuvioilla sijaitsee kaksi kivikautista asuinpaikkaa, jotka on suojeltu muinaismuistolain 295/63. Molemmille kuvioille on tulossa ensiharvennus eikä metsänkäytöstä ole huomautettavaa. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäänösalueelle on kuitenkin kielletty.

180 / 17.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-106468 Juva: Kuvion tuntumassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on suojeltu muinaismuistolain 295/63. Metsänkäytöstä ei ole huomautettavaa, mutta puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäänösalueelle on kuitenkin kielletty.

181 / 17.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-106089, Mikkelä: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on suojeltu muinaismuistolain 295/63. Muinaisjäänös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa eikä metsänkäytöstä ei ole huomautettavaa. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäänösalueelle on kuitenkin kielletty.

182 / 25.11.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-108428, Pieksämäki: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Samoin välittömästi kuvion länsipuolella on kivikautinen asuinpaikka. Ilmoituksen mukaan kuviolle on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä, mutta muinaisjäänösalueille ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Puuta voi poistaa vapaasti.

183 / 22.11.2022 Uusi lämpökeskus, Kalajärventie 126, Juva: Uuden rakennuksen paikalta on purettu rakennus 2010-luvulla. Rakennus tehdään pihapiirin yhteyteen, siinä käytetään ympäristöön sopivia värejä eikä se sijoitu maisema-alueen tärkeimmille näkymälinjoille. Lautaseinäiset julkisivut sopisivat perinteiseen pihapiiriin paremmin, mutta peltiseinätkin ovat lämpökeskukseen mahdolliset.

184 / 27.12.2022 Kirkonkylän seudun ja Vilkonharju-Liukonniemen oyk, luonnos ja OAS, Hirvensalmi: Pöyryn maakunnallisesti arvokas maaseutumaisema jää suunnitelma-alueen pohjoispuolelle tien toiselle puolelle. Samoin tien toiselle puolen jää yleiskaavassa suojeltavaksi merkitty entinen koulurakennus.

Kaavatyössä tulee esittää suunnitelma-alueen nykytilanne valokuvin ja sanallisesti, ja selvittää vaikutukset kulttuurimaisemaan ja miten aurinkovoimala-alueen maisemavaikutuksia lievennetään, sillä aurinkovoimala metalliainetoinen ja varastorakennuksineen modernina rakenteena ei kuulu perinteiseen maaseudun kulttuurimaisemaan.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta osayleiskaavan muutoksesta ei ole huomautettavaa.

185 / 27.12.2022 Urmaslahden ak, luonnos ja OAS, Hirvensalmi: Pöyryn maakunnallisesti arvokas maaseutumaisema jää suunnitelma-alueen pohjoispuolelle tien toiselle puolelle. Samoin tien toiselle puolen jää yleiskaavassa suojeltavaksi merkitty entinen koulurakennus.

Aurinkovoimala metalliainetoinen ja varastorakennuksineen ei kuulu perinteiseen maaseudun kulttuurimaisemaan. Kaavatyössä tulee esittää suunnitelma-alueen nykytilanne valokuvin ja sanallisesti, ja selvittää vaikutukset kulttuurimaisemaan ja miten aurinkovoimala-alueen maisemavaikutuksia lievennetään. Kaavaluonnoskartan yleismääräyksissä onkin jo pyritty ottamaan huomioon maisemavaikutuksia. Reunavyöhykkeisiin tulee kiinnittää huomiota.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta ei ole huomautettavaa.

186 / 22.12.2022 Vaalijalan kuntayhtymän rakennuksen RA 23 muutostyöt, Pieksämäki: Lisärakennus ja kirkko muodostavat yhtenäisen muusta rakennuskannasta hieman eroavan kohteen keskelle RKY-aluetta. Vanhojen valokuvien perusteella kirkko nivelosineen valmistui ennen lisäosaa, mutta lisäosa on suunniteltu sopimaan yhteen kirkon kanssa vesikatetta myöten. Lisäosan ja nivelosan vesikatteen vaihto muuttaa kohteen luonnetta. Perspektiivikuvassa mainitaan, että katto on liian loiva, mutta hakemuksessa ei ole esitetty kuntotutkimusta, ongelmia ei avata, eikä kattokulmia mainita. Lisäosan ja nivelosan uudeksi katteeksi esitetään harmaata tiillilaattakatetta. Kirkon paanukatetta pitää huoltaa tervaamalla, joka tekee sen ulkoasusta ruskean, mutta joka harmaantuu ajan kanssa, jos tervausta ei uusita. Ehdotetun uuden katteen yhteensopivuutta harmaan paanukatteen ja toisaalta ruskean tervatun katteen kanssa tuleekin vielä harkita.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa kohteessa tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman paljon alkuperäisiä materiaaleja ja noudattamaan alkuperäistä ulkoasua, ja siten paanukatton säilyttäminen on ensisijaisin vaihtoehto. Jos se ei ole mahdollista, tulee katteeksi harkita muuta rakennuksen valmistumisajankohdalle mahdollista vesikatetta. Uuden katteen tulee myös soveltua yhteen kirkon paanukatteen ja muun ympäristön kanssa. Vesikatteen materiaalin ja värin varmistuttua myös uuden iv-hormin väritys pystytään sovittamaan kattomaailmaan.

Jos kirkon paanut ovat suurimmaksi osin hyvässä kunnossa, ei kaikkia tarvitse uusita, vaan huonoimmat voidaan vaihtaa uusiin. Paanukatton kestävyyslisämiseksi katto on hyvä tervata säännöllisesti aidolla hautatervalla. Hautaterva ei välttämättä kiinnity alustaansa kunnolla, jos vanhat paanut on käsitelty jollain muulla aineella, joten katteen käsittelyhistoria on hyvä selvittää. Tervauksen suunnittelussa voi käyttää apuna esim. Kirkkohallituksen paanukatton tervausohjetta 2017: <https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/kiinteistot/korjaushanke-seurakunnassa/paanukatton-tervaus>

Hakemuksesta ei käy ilmi millä aineilla ikkunat ja ”valkoiset osat” (seinät?) huoltomaalataan. Puuikkunoissa on hyvä käyttää perinteistä pellavaöljymaalaa, jos ikkunat ovat maalatut. Ikkunoiden oleva pintakäsittely tulee selvittää, jotta uuden maalin pysymisestä vanhan päällä voidaan varmistua. Maalinvalmistajalta selviää, minkälaisille alustoille suunniteltu maali sopii. Valkoiset seinät ovat inventoinnin mukaan

sileärapatut ja rappauksen pintakäsittelyssä perinteisimmät vaihtoehdot ovat kalkkimaali, kalkkisementtimaali tai puhtaat silikaattimaalit. Uuden maalin soveltuvuus vanhan päälle tulee luonnollisesti selvittää.

Sisätiloissa tulee pyrkiä huomaamattomiin muutoksiin. Jos luoteissivun ovet ovat alkuperäiset, tulee ovi uusia vastaavanlaisena.

187 / 8.12.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-112171, Puumala: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on suojeltu muinaismuistolaiilla 295/63. Kuviolle on tulossa siemenpuuhakkuu ilman maanpinnan muokkausta. Muinaisjäännös on huomioitu metsänkäyttöilmoituksessa eikä metsänkäytöstä ole huomautettavaa. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

188 / 7.12.2022 Ratinlampi ak, OAS, Mikkeli: Suunnittelualueelle ei sijoitu inventoituja tai suojeltuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai maisema-alueita. Suunnittelualueella on puistoa ja Motonetin liikekiinteistö. Rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole huomauttamista eikä arkeologiselle inventoinnille ole tarvetta.

189 / 30.12.2022 Pyhäkosken uittokouru, Mäntyharju: Kanavan kulttuurihistoriallisten arvojen kannalta kourun kunnostaminen on poistamista parempi ratkaisu. Alkuperäiset materiaalit ovat osa kohteen arvoa. Jos kunnostaminen ei ole jostain syystä mahdollista, tulisi kouru vähintään uusia entisenlaisena. Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan perusteella Etelä-Savon alueella ei ole muita rautarakenteisia kouruja ainakaan inventoituna, eikä Pyhäkosken kaltaisia uudempia kanavia tai nippu-uittoa ole museon käsityksen mukaan juurikaan tutkittu, joten Pyhäkosken kourun ja kanavan säilyttäminen mahdollisimman alkuperäistä vastaavana on mitä suotavinta.

190 / 15.12.2022 Sähköverkon saneeraus, Kissakoski, Hirvensalmi: Suuntaporauksessa on varmistuttava siitä, että johto sijoitetaan tarpeeksi syväälle, jotta kanavan tai sillan rakenteet eivät vahingoitu. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta suunnitelmasta ei ole huomautettavaa.

191 / 7.12.2022 Järvi-Suomen Energia Oy Juva - Kallialahti 110 kV voimajohdon saneeraus: Savonlinnan museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

192 / 8.12.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-114186, Rantasalmi: Kuvioilla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Muinaisjäännösrekisterin mukaan asuinpaikka-alueella on todettu neljässä eri kohtaa kankaalla ja sieltä on havaittu useita soikeita, halkaisijaltaan 5-11 m olevia asumuspainanteita. Asuinpaikka-alue on kaakkoisosassa olevasta hiekkakuopasta huolimatta maisemaltaan edustava ja ehjä kokonaisuus.

Ilmoituksen mukaan kuvioille 2.0 on tulossa harvennushakkuu. Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä ja puuta voi poistaa vapaasti, mutta muinaisjäännösalueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä. Alueella olevien asumuspainanteiden yli ei saa ajaa metsäkoneilla eikä muutenkaan vahingoittaa niitä.

193 / 8.12.2022 Sähköverkon saneeraus, Juva Otamonsalmi: Uuden ilmajohtolinjauksen tuntumassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka Otamo 1 (Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus 178010007), joka on suojeltu muinaismuistolaiilla 295/63. Ilmajohtolinjauksen kuitenkin kiertää muinaisjäännösalueen, joten suunnitelmasta ei ole huomauttamista. Kivikautinen asuinpaikka Otamo 1 Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunassa: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.178010007>

194 / 22.12.2022 Pieksämäen seurakuntakeskus, Pieksämäki: Suurin osa männyistä rakennuksen ympärillä poistetaan salaojatöiden ja puiden roskaamisen vuoksi. Puiden poistaminen on valitettavaa, mutta ymmärrettävää. Korjaustöissä myös muu kasvillisuus poistuu ja töiden jälkeen tuleekin miettiä uusia istutuksia riittävän mitan päähän rakennuksen ulkoseinistä.

Uuden osan kahdelle sisäänkäynnille tehdään tasakattoiset katokset, joiden pellit ja runko ovat ikkunapuitteiden väriset. Uudet katokset ja betoniluiskat tummanharmaine käsijohteineen sopeutuvat rakennuksen tyyliin.

Liikuntasalin kattoikkunat poistetaan kahta ikkunaa lukuun ottamatta, jotka jätetään savunpoistoa varten. Sakariston, välitilan ja kappelin kattoikkunat poistetaan myös ja sisäpuolella vanhojen ikkunoiden kohdalle asennetaan valaisimet. Kattoikkunat ovat alkuperäisiä rakenteita, joiden säilyminen on toivottavaa sisäarkkitehtuurin kannalta, mutta ei välttämätöntä.

Vanhan osan pääsisäänkäynnin ovet uusitaan liikuntaesteisille sopiviksi. Ovien uusimisessa on hyvä noudattaa vanhan oven ulkoasua ja mittoja, tai selvittää, jos nykyisiä ovia pystyy muokkaamaan liikuntaesteisille sopiviksi.

Kevythissi asennetaan vanhan osan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Hissikuilu tekee alatalin ja aulan avaraan tilaan valitettavan erottuvan patin, mutta lisää saavutettavuutta. Esietty sijainti on rakennuksen käyttäjien kannalta selkeä, mutta hissien sijoittelua voi vielä tutkia, jos sille löytyisi vähemmän erottuva paikka, tai kiinnittää hissikuilun ulkoasuun huomiota, jotta se asettuu mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä.

195 / 9.12.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-117448, Juva: Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta vapaasti, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

196 / 9.12.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-118407, Juva: Kuvioille on tulossa ensiharvennus eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta vapaasti, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

197 / 15.12.2022 Aurinkopaneelijärjestelmä, Silvolantie 3, Savonlinna: Tilan uudempaa rakennuskantaa edustavina tuotantorakennuksina lampoloilla 2 ja 3 ei ole sellaista rakennushistoriallista tai arkkitehtonista arvoa, mikä estäisi paneelien asentamisen rakennusten lappeille. Rakennukset ovat kuitenkin osa maakunnallisesti merkittävää kylämaisemaa ja näkyvät peltojen/laidunten yli Silvolantielle. Lampola 3:ssa on ainakin v. 2021 ollut tumma peltikatto ja Lampola 2:ssa sinkkinen peltikatto. Tummalla katolla paneelit eivät erotu maisemassa niin paljon, kuin vaaleammalla. Kaikkien paneelien sijoittaminen tummemmalle lappelle vähentäisi hankkeen maisemavaikutusta, mikä mahdollisuus olisi hyvä tutkia.

198 / 13.12.2022 Metsänkayttöilmoitukset 1-2022-120317 ja 1-2022-120318, Savonlinna: Osin kuvioilla sijaitsee viime sotien aikaisen Salpalinjan varustuksia. Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia. Raikuun varustukset kuuluvat valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin sekä sisältyvät Salpalinjan merkittävimpien kohteiden luetteloon.

Kuvioille on tulossa harvennushakkuu ja avohakkuu ja mätästys eikä niille ole estettä. Savonlinnan museo kuitenkin suosittelee, ettei puutavaraa ja hakkuujätettä varastoida varustusten päälle tai niiden yli ajeta metsäkoneilla. Erityistä varovaisuutta Savonlinnan museo suosittelee rannan poikkeuksellisten kivimuurien läheisyydessä, ettei niitä vahingoiteta.

199 / 13.12.2022 Metsänkayttöilmoitus 1-2022-121367, Mikkeli: Kuvioille on tulossa ensiharvennus eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta vapaasti, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä rökkiöitä vahingoiteta esim. ajamalla niiden yli metsäkoneilla.

200 / 31.1.2023 Reittiönrannan ranta-asemakaavan oas ja luonnos, Sulkava: Kaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, että yleiskaavan yhteydessä ei ole tehty rakennusinventointia. Yleiskaavan suojelumerkinnot perustuivat ilmeisesti jo aikaisemmin tehtyihin inventointeihin, joita päivitettiin Liukon inventointiaineiston perusteella, joka on tehty 1990-luvulla.

Kaavaselostuksessa on esitetty perustietoja alueen rakennuskannasta, mutta vain kahdesta (kaavaselostuksen sivulla 4 taitaa olla kuva edellisen sivun rakennuksesta) säilyttämisen arvoiseksi arvioituista aliupseeritalosta on esim. valokuvat. Muiden aliupseeritalojen jättämistä pois säilytettävien joukosta perustellaan rakennusten huonolla kunnolla ja julkisivumuutoksilla. Ratkaisun arvioimiseksi kaavaselostuksessa ei ole esitetty valokuvia tai sanallisesti kuvailtu neljän muun rakennuksen julkisivumuutoksia, pohjoisinta lukuun ottamatta, tai ulkorakennuksia ollenkaan. Rakennusten/alueen kulttuurihistoriallisia arvoja tulee myös avata selostuksessa. Parhaiten rakennusten/alueen nykytilanteen kuvaus ja arvot tulevat selvitettyiksi laatimalla alueesta rakennusinventointi (MRL § 9). Inventointi tukee myös kaavan vaikutusten maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön arvioimista. Inventointityön apuna voi käyttää esim. Etelä-Savon maakuntaliiton Reittiopas rakennuksen kulttuurihistoriallisen arvon, käytön ja kunnan selvittämiseen -ohjetta (Ramboll 2019) rakennusinventoinnin sisällöstä, saatavilla:

https://strategia.esavo.fi/resources/public//Maakuntaliitto/taajamahanke/Reittiopas_28042019.pdf.

Maankäyttö- ja rakennuslain (§ 5) mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää mm. rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista. Museon näkemyksen mukaan rakennuksilla on historiallista arvoa osana Suomen puolustushistoriaa ja rakennusten julkisivussa on säilynyt hyvin valmistumisajan alkuperäisarvoja. Rakennukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jonka yhtenäisyys ja historiallinen arvo väistämättä heikkenee, jos/kun alkuperäisiä rakennuksia puretaan. Kaikki entiset aliupseeritalot, lukuun ottamatta pohjoisinta, ovat säilyneet ulkoisesti verrattain hyvin alkuperäisessä asussaan joistain muutoksista huolimatta. Verrattaessa rakennusten ulkoasua alkuperäisiin piirustuksiin muutoksia ovat lähinnä ulko-ovien vaihdot, vesikatteen vaihto peltiin, erilaiset sisäänkäyntien katokset ja kuistit, värimuutokset ja ulkorakennusten laajennukset. Ulkorakennuksiin ei ole otettu kaavaselostuksessa kantaa tai arvioitu kaavan vaikutuksia niihin. Myös ulkorakennukset ovat säilyneet tunnistettavina, mutta useampia ulkorakennuksia on muutettu enemmän, lähinnä laajennettu. Vaatimattomina piharakennuksina, mutta kuitenkin osana alkuperäistä rakennuskantaa myös ulkorakennusten mahdollista säilyttämistä tulee vielä tarkastella.

Kolme aliupseerirakennusta koskee kaavaluonnoksessa kaavamääräys ”rakennuspaikalla olevaa entistä puolustusvoimain rakentamaa 122 kerrosneliömetrin suuruista aliupseeritaloa ei saa purkaa ilman MRL:n 127 §:ssä tarkoitettua purkamislupaa. --- Mikäli rakennuspaikalla oleva entinen aliupseeritalo puretaan, niin sen tilalle rakennettavan rakennuksen tulee olla materiaaleiltaan, julkisivuiltaan ja muodoltaan entisen aliupseeritalon mukainen”. Kaavaselostuksen mukaan kolme rakennusta ovat valikoituneet säilyttämisen arvoisiksi, koska niihin on tehty vain pieniä julkisivumuutoksia ja ne ovat kunnoltaan parhaimpia. Pelkkä velvoittaminen purkamisluvan hakemiseen ei esimerkiksi estä rakennusten muuttamista tavalla, joka voi heikentää niiden alkuperäisarvoja, joiden vuoksi rakennusten toivotaan säilyvän. Kaavamääräystä on hyvä täydentää esim., että rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka vähentävät sen rakennustaiteellista tai historiallista arvoa. Kaavamääräykseen tulee lisätä, että purkamisluvasta ja merkittävistä korjaus- ja muutostöistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Kaavakartalle ei ole merkitty säilytettävien rakennusten rakennusala tai alaa uudisrakennukselle, jos säilytettäväksi aiottu rakennus puretaan. Suunnittelutyön yhteydessä on hyvä pohtia, onko rakennusten sijoittelulla tonteilla erityistä merkitystä alueen yhtenäisyyden ja historiallisen jatkuvuuden kannalta ja tulisiko myös RA-2 ja AO-alueille osoittaa tarkemmat rakennusalat. Kaavaluonnoksen yleismääräyksissä

uudisrakennusten sopimiseen alueen rakennuskantaan ohjataan kiitettävästi ja sillä tavoin pystytään lieventämään vaikutuksia alueen rakennusten ulkoisen yhtenäisyyden heikkenemiselle.

Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista asemakaavasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

201 / 13.1.2023 Tahiniemi-Länsiväylä osayleiskaava, luonnos, Pieksämäki: Alueille ei sijoitu inventoituja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Länsiväylän alueen rakennettua ympäristöä on selvitetty selostukseen yleispiirteisesti taulukoin ja kartoin, kerrosaloina ja käyttötarkoituksittain. Suurin osa rakennuksista on liike- ja teollisuusrakentamista, asuinrakennuksia sijoittuu alueelle kuusi kappaletta. Vuoden 1952 ilmakuvan perusteella alueen nykyinen rakennuskanta on vuotta 1952 nuorempaa ja alue rakentunut maa- ja metsätalousalueesta osaksi kaupunkia ja liikenneverkkojen solmukohdaksi.

Kaavaluonnoksesta ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomauttamista. Muinaismuistolailalla 295/63 suojeltujen kiinteiden muinaisjäännösten rajausta ei ole esitetty kaavakartassa, mutta niiden laajuus ja vaikutus muuhun maankäyttöön selvitetään tarkemman kaavoituksen yhteydessä. Kaavaluonnoksen kaavakartassa ei ole esitetty muinaisjäännösten vuoden 2021 selvityksessä tehtyjä tarkempia aluerajauksia, mutta ne on esitetty kaavaselistuksessa.

202 / 16.12.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-122694, Mäntyharju: Kuvioille on tulossa ensiharvennus ja harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta vapaasti, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä kaivantoja vahingoiteta esim. ajamalla niiden yli metsäkoneilla.

203 / 16.12.2022 Metsänkätöilmoitus 1-2022-118649, Rantasalmi: Kuvioille on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa hautaröykkiön päältäkin vapaasti, mutta röykkiö on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä eikä röykkiötä vahingoiteta esim. ajamalla sen yli metsäkoneilla.

Alueella on yleiskaavamerkintä RA, jolla ei sovelleta metsälakia, joten Savonlinnan museon lausunto tiedoksi myös Rantasalmen kunnalle.

204 / 13.1.2023 Puumalan kirkonkylän akmuutos, kortteli 3, ehdotus, Puumala: Kaavamuuotosalueelle sijoittuu entinen Säästöpankin talo, joka on valmistunut vuonna 1955. Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan mukaan ”liiketalo edustaa selkeäpiirteistä, yksityiskohdiltaan harkittua 1950-luvun arkkitehtuuria”, ja kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Rakennus edustaa myös Puumalan keskusraitilla vaihetta, kun puiset talot alkoivat pikkuhiljaa korvautumaan uudenaikaisilla moderneilla taloilla. Teija Aholan osayleiskaavaa varten tehdyssä kulttuuriympäristöselvityksessä (30.12.2012) pankki on merkitty karttaan (s. 51) sinisellä neliöllä, joka tarkoittaa kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa kohdetta / rakennushistorialliset arvot. Kaava-alueen eteläosassa on vuonna 2004 valmistunut kerrostalo ja pohjoisimmalta tontilta on purettu entinen Osuuskassan rakennus.

Etelä-Savon maakuntakaavassa (2010/2016) suunnittelualue on kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävää aluetta (ma Puumalan kirkonkylä). Taajamayleiskaavassa (2016) Säästöpankki on osoitettu ar/6-merkinnällä: *Kulttuurihistoriallisesti ja/tai maiseman ja/tai ympäristön kannalta arvokas rakennus tai rakennusryhmä. Rakennusta / rakennuksia ei saa purkaa. Purkamisluvasta on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Purkamisen edellytykset käyvät ilmi MRL 139§:ssä. Numero kauttaviivan jälkeen viittaa kaavaselistukseen.* Suunnittelualue on myös arvokasta kulttuurimaisemaa: *Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Puumalan kirkonkylän maisema-alue. Alueen maankäytössä ja rakentamisessa säilytetään maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteet. --- Rakennetun ympäristön ominaispiirteitä ovat arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät*

sekä niiden rakennustavat, -materiaalit sekä pihojen muodot. Uusien rakennusten ja rakennelmien tulee sopeutua sijoitukseltaan, malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään kulttuurimaiseman luonteeseen. --- Asemakaavassa (2008) suunnittelualue on AL-aluetta.

Kaavaehdotukseen on tarkennettu entisen Säästöpankin tietoja kiitettävästi ja talolle on osoitettu ar-merkintä: *Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus, jolla on myös merkitystä taajamakuvasa. Rakennuksen ulkonäön ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksen ominaispiirteitä muuttavista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.* Kaavamääräyksestä tekisi vaikuttavamman lisäys ”rakennusta ei saa purkaa”, mikä löytyy myös yleiskaavamääräyksestä ar. Museo pitää erittäin positiivisena sitä, että kiinteistön taloyhtiön tavoitteena on joka tapauksessa ollut säilyttää rakennuksen alkuperäinen ilme.

Maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen arvokas kulttuurimaisema on huomioitu kaavakartan yleismääräyksessä taajamakuvallisesti tärkeänä alueena, *jossa uudisrakentaminen tulee toteuttaa taajamakuvallisesti korkeatasoisesti ja alueen historiaan, ympäristöarvoihin ja järvimaisemaan soveltuen.* Tontin 1 uudisrakennuksen sijoittelusta aiheutuvia Keskustien maisemavaikutuksia on pyritty lieventämään osoittamalla puurivi samaan linjaan viereisen ns. Säästöpankin kanssa. Kulttuuriympäristöselvityksessä (Ahola 2012, 51) suosituksena sanotaan, että *Keskustien rakentamisessa tulee jatkossakin vaalia jo yli vuosisadan ajan harjoitettua tiivistä rakennustapaa.* Ehdotuksen mukainen rakennusalan sijoittaminen enemmän Satamakadun suuntaan ei paranna Keskustien taajamakuvasa ”tiiviyttä”.

Asemakaavan muutoksesta ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

205 / 16.12.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-124579, Juva: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Kuviolle on tulossa harvennushakkuu eikä metsänkäsittelylle ole muinaismuistolain puolesta estettä. Puustoa voi poistaa muinaisjäännösalueelta vapaasti, mutta muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei muinaisjäännösalueelle varastoida puutavaraa tai hakkuujätettä.

206 / 16.12.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-124583, Mikkeli: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Kuviolle on tulossa siemenpuuhakkuu ja laikutus. Metsänkäyttöilmoituksen mukaan muinaisjäännösalueelle ei varastoida puutavaraa eikä muinaisjäännösalueella laikuteta, joten metsänkäyttöilmoituksesta ei ole muinaismuistolain puolesta huomauttamista.

207 / 26.1.2023 Metsäkonttorintie, asemakaavamuutos, ehdotus, Savonlinna: Luonnosvaiheen jälkeen Metsäkonttorinkuja 6:n ja Metsäkonttorintie 3:n vanhoille talousrakennukselle sekä Metsäkonttorintie 11:nnelle ja 13:nnelle on lisätty sr-1 merkintä. Merkinnät turvaavat entistä paremmin kohteiden ja ympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä. Yleisiin määräyksiin on lisätty hyviä tarkennuksia uudisrakennusten sopeutumisesta ympäristöön.

Pumppurakennuksen sr-2 merkintä on poistettu, vedoten rakennuksen vaatimattomuuteen, sijaintiin metsässä ja katon kuntoon. Rakennuksella on vaatimattomuudesta huolimatta arvonsa osana tehtaan asuinalueen historiaa. Mahdollisuutta rakennuksen säilyttämiseen on kuitenkin edesautettu laajentamalla tonttia, jonka reunalla rakennus sijaitsee.

1970-luvun tiiliarkkitehtuuria edustavan ja Oy Wilh. Schauman Ab:n rakennuttaman kerrostalon osalta tietoja on kiitettävästi täydennetty. Rakennuksen todetaan suunnitellun hyvin ympäristöönsä ja säilyneen hyvin alkuperäisessä asussaan parvekelasituksia lukuun ottamatta. Sillä ei kuitenkaan nähdä yksittäisenä, tyyliltään ympäristön muusta rakennuskannasta erottuvana rakennuksena olevan sellaista arvoa, jotta se vaatisi suojelua. Kohde on sellainen, jonka arvo voi ajan myötä nousta.

Metsäkonttorinkujan hautausmaan laajuus on selvitetty arkeologisilla tutkimuksilla vuonna 2021 (Maanala Oy) ja tämä muinaismuistolain 295/63 suojelema kiinteä muinaisjäänös on merkitty kaavaehdotuskarttaan ja varustettu asianmukaisella kaavamääräyksellä.

208 / 19.12.2022 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-125228, Mikkeli: Osin kuviolla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on muinaismuistolain 295/63 suojelema. Muinaisjäänösrekisterin mukaan osittain metsätieuran alle on jäänyt pieni tervahauta tai hiilimiilu. Kuviolle on tulossa maankäyttömuodon muutokseen johtava erityishakkuu (tielinjan hakkuu). Metsänkäyttöilmoituksesta ei ole muinaismuistolain puolesta huomauttamista, mutta puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäänöksen päälle on kielletty samoin kuin kaikenlainen siihen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa.

209 / 30.12.2022 Aurinkovoimalat, Veikantie 6, Mikkeli: Rakennusten kattojen etelälappeille asennetaan yhteensä 130 paneelia. Rakennuksissa on harjakatot, joiden vesikatteet on uusittu v. 2021. Konehallissa on tummanharmaa kate ja hevostallissa tummanharmaa aaltopelti. Hevostallin paneelit asennetaan kolmeen kenttään, konehallin yhteen. Paneelit ovat kokomustia, yksikide, puolikenno (half-cut) aurinkosähköpaneeleita.

Modernina ja näkyvänä laitteena aurinkopaneelit ovat vieras elementti maaseudun perinteisessä ja vanhemmassa rakennuskannassa, joita konehalli ja varsinkin hevostalli edustavat. Rakennusten etelälappeet antavat pihapiirin suuntaan ja paneelien sijoittaminen katolle huomaamattomasti ei ole täysin mahdollista. Museo suosittelee vielä tutkimaan mahdollisuutta sijoittaa aurinkovoimala maahan ja sen mahdolliset maisemavaikutukset. Jos tilalla on uudisrakennuksia, voi paneelien sijoittamista niiden lappeille harkita myös, riippuen rakennusten asemasta pihapiirissä ja maisemassa sekä energian tuotto-odotuksesta kohteessa.

Vesikatoille paneelit tulee asentaa lappeen suuntaisesti ja ennen asennusta varmistaa rakenteiden ja kateen kestävyys. Paneelien asennus ei saa vaurioittaa kattorakenteita tai katetta, ja kateen huolto tulee mahdollista.

Hankkeesta on keskusteltu Etelä-Savon ELY-keskuksen kulttuuriympäristöasiantuntija Laura Hesson kanssa ja lausunto edustaa museon ja Etelä-Savon ELY-keskuksen yhteistä kantaa asiaan.

210 / 21.12.2022 Maisematyöluva Pikarniementie 245, Savonlinna: kivikautinen asuinpaikka on muinaismuistolain 295/63 suojelema kiinteä muinaisjäänös. Toisen maailmansodan aikaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain suojelemia kiinteitä muinaisjäänöksiä, mutta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksensä takia.

211 / 21.12.2022 Maisematyöluva Peiposjärventie, Pieksämäki: Suunnitelmasta ei ole huomautettavaa.

212 / 22.12.2022 Meluvalli, Leppäkangas, Pieksämäki: Pieksämäen kaupunki hakee ympäristö lupaa jätteen ammattimaiselle hyödyntämiselle ja käsittelylle kiinteistöillä 593-435-8-253 Siilinpalat ja 593-435-8-218/2 Trionaara. Kiinteistöille on tarkoitus rakentaa noin 400 metriä pitkä, harjaleveydeltään alle 5 metriä leveä meluvalli, joka sijoittuu Leppäkankaan asuinalueen viereen valtatie 23 eteläpuolelle. Meluvallin suunniteltu rakennusalue alkaa lännestä Vartiokujan ja Järvisuomentien (vt 23) risteysalueesta ja päättyy lähelle Heiskalantien risteystä.

Vallin itäpään itäpuolella on Lötönpuron pyyntikuoppa-alue (Museoviraston muinaisjäänösrekisterin tunnus 594010032) ja meluvallin länsipuolella aivan suunnitellun meluvallin länsipään vieressä Siilinsalmen kivikautinen asuinpaikka (Museoviraston muinaisjäänösrekisterin tunnus 594010003), jotka ovat muinaismuistolain 295/63 suojelemia.

Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista hakemuksesta. Meluvallin etäisyys Lötönpuron lähimmästä pyyntikuopasta on noin 75 m ja etäisyys Siilinsalmen kivikautiseen asuinpaikkaan noin 2,5 m. Muinaisjäännökset on huomioitu suunnitelmassa.

213 / 10.1.2023 Paratiisitie, Savonlinna: Metsänkäsittelylle ei ole muinaismuistolain puolesta estettä. Muinaisjäännös on kuitenkin huomioitava niin, ettei sen päälle varastoida puutavaraa eikä asumuspainanteiden yli ajeta metsäkoneilla. Asumuspainanteet merkitään tarvittaessa maastoon.

214 / 10.1.2023 Metsänkäyttöilmoitus 1-2022-129379 ja 1-2022-129380, Puumala: Muinaisjäännös sijaitsee kuvioiden ulkopuolella eikä metsänkäytöstä ole huomautettavaa. Puutavaran ja hakkuujätteen varastointi muinaisjäännösalueelle on kuitenkin kielletty.

215 / 25.1.2023 Mikkelin teatterin julkisivukorjaukset, Mikkeli: Kunnostettavan puuverhoilun osalta kaikkea maalia ei ole välttämätöntä poistaa. Irtoavat maalit tulee poistaa ja uuden öljymaalin tarttuvuudesta vanhan päälle tulee varmistua. Tarttuvuus varmistettava maalinvalmistajalta, niin kuin suunnitelmassa todetaan. Suunnitelmista ei käy ilmi, ollaanko väriä vaihtamassa, vai maalataanko entiseen sävyyn. Maalianalysissa vain nykyiset värien sävyt on selvitetty suuntaa antavasti. Haluttu värisävy tulee varmistaa koemaalauksin.

Eriväristen rappauspintojen värejä ei ole aineiston perusteella selvitetty, mutta värisävy tehdään suunnitelman mukaan alkuperäisenä. Nykyisten värien mukaan? Museo suosittelee väritutkimusta, jossa julkisivussa käytetyt värit selvitetään kulttuurihistoriallisiin rakennuksiin perehtyneen asiantuntijan toimesta ja jonka pohjalta julkisivukorjauksen värit määritellään ja haluttu sävy varmistetaan koemaalauksin. Rappauksen koristeaiheet sekä puukoristeet ovat oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria. Koristeiden säilyminen on oleellista ja koristeaiheiden toistamiseen korjaustöissä onkin kiinnitettävä erityistä huomiota. Letkutornin yläosan rappauksen ja pinnoituksen uusimisessa käytettävät materiaalit ei selviä suunnitelmasta. Sähköpostissa (1.11.2022) letkutornin pintakäsittelyksi pohdittiin Keim Purkristalat puhdassilikaattimaalia, joka on mahdollinen.

Museo on suositellut aiemmissa kommentissaan ja katselmuksella ikkunoiden kunnostamista uusimisen sijaan. Ikkunoiden iästä ei ole varmuutta, mutta osa ikkunoista voi olla alkuperäisiä. Ikkunoiden alapuitteet ovat päässeet huonokuntoisimmiksi ja paksu maalikerros haittaa käytettävyyttä. Suurimassa osassa ikkunoita ei kuitenkaan ole aineiston perusteella sellaisia vakavia vaurioita, jotka estäisivät ikkunoiden kunnostamisen. Ikkunoiden maalauksessa tulee käyttää perinteistä pellavaöljymaalia, mikä suunnitelmassa onkin hyvin huomioitu. Lyijylasi-ikkunat tulee säilyttää.

Suunnitelmista ei käy ilmi, mitä pinnoitetta katon käsittelyyn käytetään. Yleensä arvokohteiden peltikatteisiin on suositeltu liuotinhenteista peltikattomaalia. Grafiittimaali ja pellavaöljymaali ovat perinteisimmät pintakäsittelyt, mutta muitakin mahdollisuuksia on.